№ 31. Treschdeen, 4. Augustâ. 1899.

Jsnahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ sanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Salajâ eelâ № 15.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantorî, Kangihseru eelâ № 22; Rigâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Leelâ Smilschu eelâ № 29 un J. C. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eeksch-Rigas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Makfa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku raksti rindinu, preekschpusê 20 kap.; pahrtulkoschana is sweschahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhses gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuscha eelâ № 36 un pee M. Peterssona. — **Bauskâ:** Ed. Drengera k. bodê. — **Tukumâ:** J. Birsgala kga grahm. pahrd. — **Talsôs:** H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — **Wentspilî:** Th. G. Antmana k. grahm. bodê. —

78. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Saldû: Fr. Kruhmina k. grahm. bodê un pee A. A. Ringait-Wehjsch. — **Schagarê:** Moses Itzigsohna k. leelnogulditawâ. — **Rigâ:** W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana k. gr. bodê, Leelâ Smilschu eelâ № 29; J. C. C. Kapteina k. grahm. bodê, Eeksch-Rigas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — **Eeksch- un ahrsemê:** Rudolfa Mosses kga wisâs ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahm. bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa k. grahm. bodê. — **Bes tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê,** kâ ari **Kursemê.**

Wehl kahds wahrds par muhsu pahrtikas beedribahm.

No Seedaischa.

Tà ka schis jautajums pehdejâ laikâ gandrihs wisôs Latweeschu laikrakstôs teek jo plaschi pahrrunats un ari „Latw. Awises" sawâ sch. g. 14. num. to jau uzskustinajuschas — tad zeen. redakziju luhdsu, ari no manas puses sawâ lapâ usnemt daschus eewehrojumus, kas us scho leetu sihmejahs. Sawâ laikâ man bijis deesgan isdewibas kà grahmatwedim ar pahrtikas beedribu darbibu un gaitu pereetoschi eepasihtees, un tamdehk zeru, ka tee, kureem muhsu pahrtikas beedribu pastahweschana wiswairak ruhp — scho beedribu lozekli — ari no manas puses ar wajadsigo nopeetnibu usnems manus labi domatos aisrahdijumus.

Weena no wiswajadsigakajahm praktiskajahm beedribahm, kuras pirms dascheem gadeem gaischakajôs Latwijas apwidôs — tiklab pilsehtâs un meestinôs, kà ari us laukeem — zentahs nodibinat — bes schaubischanahs bija pahrtikas- jeb konsuma-beedribas. Scho beedribu dibinataji it pareisi apswehra tos rokahm taustamos labumus, kahdus schahdas beedribas neween saweem beedreem, bet tamlihdsi ari dandsi ziteem — nebeedreem — war atnest. Pehz pahrtikas beedribu nodibinaschanas scho beedribu beedri katrs pehz rozibas un patikschanas eemaksaja beedribas waldei sinamo, noteikto dalibas naudu — un nu pahrtikas pretschu pahrdotawas auga kà sehnes pehz angliga leetutina. Waj par to bija kahds brihnums?! Katrs weenteesitis labi noprata, ka beedribâ eestahjees tas baudihs wisus saldumus un labumus, ko pahrtikas beedriba ar sawu weikalu tikai spehj atnest. Tas dabuhs labu, newiltotu un nesamaitatu prezi un pareisu swaru par eespehjami lehtahm zenahm. Par sawu dalibas naudu tas dabuhs tahdus pat, waj wehl augstakus prozentus, nekà ja to noguldîtu kahdâ bankâ. Un kur nu wehl tas labums, ka pelna, skaidrs atlikums, kursch zelahs no pahrtikas weikalâ pahrdotahm prezehm, nahks atpakaļ wina pascha makâ. Jo wairak schahdai beedribai buhs beedru, kuŗi sawas wajadsibas eepirks pahrtikas weikalâ, jo leelaka buhs pelna un jo leelaki diwidendi atlehks pascheem beedreem! Kam atdot pelnu ziteem, kam taisit Schihdinus un zitus bagatus, ja scho pelnu war isleetot sawâ labâ?! Kam par sliktu prezi matsat dahrgas zenas, ja par peemehrigahm zenahm tahs war dabut labas?! Tà daudsi spreeda un ar leelahm zeribahm us labu pelnu, kreetnu prezi un — lehtu prezi eestahjahs pahrtikas beedribâs par beedreem. Tà gan ar leelateem, gan ar masakeem kapitaleem, gan pilsehtâs, gan us laukeem, prahwâ skaitâ tika dibinatas pahrtikas beedribas.

Bet pehz maj gadeem peerahdijahs, ka Latweeschi mahk gan beedribas nodibinat, bet ne — tahs usturet jeb rihkotees tà, ka tahs waretu pastahwet. Starp zitahm praktiskahm beedribahm sahka wahrgt, nihkukot un beidjot pawisam isputet ari tik wisai derigahs un wajadsigahs pahrtikas beedribas, — pat ir tahs, kuras sawâ sahkumâ, daschus gadus pehz dibinaschanas, tit jauki usplauka, sawâ darbibâ usrahdija tik kreetnus panahkumus un ir beedreem, ir nebeedreem daschreis atnesa gandrihs nezeretus labumus. Un neween pahrtikas beedribahm, bet ari daschai labai semkopibas beedribai, kura bija preetsch saweem beedreem un apkahrtnes eerihkojuse pahrtikas pretschu weikalu, notikahs ta pate nelaime, ka gribot negribot wajadseja sawu weikalu slehgt. Un dascha laba pahrtikas beedriba, kura gan wehl pastahw, tomehr wairs nejuhtahs us tik droscheem pamateem, kà sawâ sahkumâ. Pahrtikas weikalôs prezes naw nemaj tik lehti un labas dabonamas, kà zitâs, priwatâs bodês, kà to wispahri zereja un kas ari paschâ sahkumâ bija parasts. Zeribas us labeem diwidendeem nepeepildahs, un dascha pahrtikas beedriba jau wairak gadus no weetas naw warejuse saweem beedreem itin nekahdus diwidendus maksat, jo katra gada darbiba beidsahs ar leelaku waj masaku deficitu jeb istruhkumu. Ka ilgs muhsches schahdahm wahrguligahm beedribahm newar buht, ja leeta negrozahs us labo pusi — to newajadsehs wehl sewischki peebilst. Kà jau teizu, isputejuse dascha laba pahrtikas beedriba, no kuras to nekad newareja domat un kura wispahri tapa usskatita kà us wisai droscheem pamateem esoscha. Wairak gadus no weetas bilanze usrahda labakos panahkumus, par to weikala wadonim un beedribas waldei top uswilktas slawas-dseesmas. Te tà pehrkona graudeens is skaidrahm debesim isbeedê, pahrsteidsi pawisam negaidita wehsts beedrus un publiku, ka beedriba peepeschi beiguse sawu gaitu! Pehz kahda laizina weikala prezes nahk atklahtâ uhtrupê, par tajâ eenemto naudu nolihdsinati parahdi — un beedri war tagad tukschahm rokahm eet mahjup. Laimiga war teiktees wehl ta pahrtikas beedriba, kura jau pee laika atjehdsahs un sawu weikalu pahrdod — waj nu kahdam zitam, waj sawam bijuschajam weikala wadonim. Pehdejee, kà par brihnumu, allasch mehdsi to nopirkt. Tà beedriba wehl nahk zauri ar masaku skahdi un beedri dabon atpakaļ wairak dalibas naudas.

To wisu, kas patlaban sazits, apzerot, pats no sewis rodahs jautajums: Kadehk tas wiss tà? Kadehk dandsas-muhsu pahrtikas-beedribas, kuru wajadsibu un derigumu, man schkeet, tatschu neweens muhsu tautinas labklahjibas draugs negribehs noleegt — atkal beiguschas sawu darbibu, un kadehk scho beedribu wehl pastahwoschahs mahsas firgst un nihkuko, lai warbuht atkal kahdâ jaukâ deenâ tapat kà winas nosustu no pasaules skatuwes? Kadehk pretschu patehretaji ar daudzu — ja ne wisu — pahrtiku weikalu prezehm — to labumu un lehtumu — nejuhtahs apmeerinati, bet gan sawâs zeribâs wihluschees?

Luhk, jautajumi, us kureem — skatotees no manu peedsihwojumu un nowehrojumu stahwokla — turpmakâs rindinâs mehginaschu dot bespartejisku, taisnu atbildi.

Kà jau augschâ tiku minejis, mehs Latweeschi mahkam beedribas dibinat, bet to paschu gan neweram fazit par winu ustureschanu. Daschs no lasitajeem warbuht domahs, ka tee ir skarbi wahrdi. Ja, bet ko tur lai dara; pateesiba ta nu reis ween ir. Ja labi scho leetu pahrdomà, tad par to naw nemaj tik daudz ko brihnitees. Naw jau nekahds ilgais laiks, kopsch muhsu tautina sahka pamostees no garigà meega un zenstees pehz attihstibas un isglihtibas. Lai praktiskas beedribas tiktu usturetas un no tahm eeguhts zeretais labums — scho isweizibu un praschanu 20 waj 30 gadôs panahkt naw lahgi eespehjama leeta. Muhsu ar puhlehm nodibinatas beedribas tikai tamdehk isput un nihkuko, ka mums schajâ darba laukâ wehl truhkst wajadsigo peedsihwojumu. Un peedsihwojumi naudas leetâs jeb weikaliskôs ussahkumôs, kas saweenoti ar pahrtikas beedribu leetu, tikpat nepeezeeschami wajadsigi, kà pate nauda jeb kapitals preeksch weikala eerihkoschanas. Mehs nule mahzamees, waj ziteem wahrdeem sakot, wingrinamees schajâ darba laukâ. Tadehk naw nekahds brihnums, ka mums aisween tà nepaweizahs, kà mehs gribam un kà tas buhtu wajadsigs, jo amats maksà naudu. Lai turpmak mums schajâ sinâ klahtos labaki un nebuhtu japeedsihwo nepatikschanas un skahde tik leelâ mehrâ, kà tas lihdschim notizis, tad nepeezeeschami wajadsigs, ka tuwaki eepasihstamees ar zitu, leelaku tautu beedribahm un weikaleem, jo winas jau ir isbaudijuschas wisus labumus un launumus beedribu dibinaschanas un ustureschanas sinâ. Winahm wairs netruhkst wajadsigo peedsihwojumu un nowehrojumu weikaliskâs leetâs. No winahm mehs daudz — daudz waram mahzitees, un tas mums jadara, jo to no mums prasa muhsu paschu labums. Jt ihpaschi Kreewu pahrtikas beedribu un weikalu rihziba mums nebuhs tik wisai grûhti peecjama, lai waretum ar tahm peeteekoschi eepasihtees un to labako peesawinatees. Bet ari muhsu pahrtikas beedribas paschas weena no otras waretu smeltees deesgan dandsi derigu padomu un pamahzibas, ja tahs us scho beedribu delegatu sapulzehm wairak nekà lihdschim suhtitu sawus representantus jeb weetneetus, kuŗi tad sawas beedribas peedsihwojumus schihm sapulzehm daritu sinamus. Bet deemschehl ne winas muhsu pahrtikas beedribas to lihdschim darijuschas. Tihri jadomà, ka winas scho sapultschu derigumu wehl lahga neisprot, jo zitadi to newar isskaidrot.

Bet peedsihwojumu truhkums weikaliskôs ussahkumôs un rihzibâ naw weenigais eemesls, kadehk muhsu pahrtikas beedribas nihkuko nu beidsahs; nè, tur metlejami ari wehl daudz ziti tikpat swarigi zehloni. Weens no galwenakajeem wisadâ sinâ ir: muhsu tautas lahsts — neweenprahtiba, — tahrps, kursch grausch bes miteschanahs pee muhsu sabeedrigahs dsihwes un labklahjibas zelma, tà ka no ta nekad newar dischens koks isaugt, seedet un nest auglus. Ar neweenprahtibas sehrgu firgst, kà sinams, gandrihs wisas muhsu beedribas, lai ta buhtu schahda, lai tahda. Tas pats jasaka ari no muhsu pahrtikas beedribahm. Tè neweenprahtiba, schkelschanahs, skaudiba un ziti teem lihdsigi netikumi ir beeschi sastopama leeta. Gandrihs katrs beedrs gribetu eetikt beedribas waldê, un ja tas sawâs lolotâs zeribâs wihlees, tad beedribas labwehlis tas ilgi wairs nebuhs. Ar tihschu un launu nodomu schahdi zaurkrituschi waldes kandidati beedribas weikalam un rihzibai zeļ neslawu, saweem pasihstameem un draugeem eestahstidami par beedribu un tahs weikala schahdas un tahdas blehnas, lai tikai tos atturetu, eepirkt sawas wajadsibas beedribas weikalâ. Ja kahds pee waldes pahrwehleschanahm naw no jauna waldê eewehlets, pehz kam tas tik gauschi tihkoja, tad jau sapratama leeta, ka no scha laika winsch mehginahs ziteem, leetas nepasinejeem eestahstit, ka weikala prezes tagad nekam wairs nederot.

Naw ari nekahds retais gadijums, kur schahds bijuschais beedribas waldes lozeklis, gribedams beedribai atreebtees, pehz kahda laizina ussaka beedribai sawu dalibas naudu un tai galigi greesch muguru. Zits atkal no ta laika beedribas weikalâ wairs ne azu nerahda, bet sawas wajadsibas labak eepehrk Schihdinu bodelês un pamudina ari zitus to paschu darit. Bet kas lai aprakstu wisus tos gadijumus, kur neweenprahtiba un ziti schahdi netikumi muhsu pahrtikas beedribas attihstischanos un labklahjibu neween stipri trauzê, bet to pat isposta us wiseem laikeem — simteem un tuhkstoscheem lauschu par skahdi.

(Turpmak beigums.)

Wehstule no Alschwangas.

II.

Jr jau wispahri pasihstama leeta, ka laudis us wisai sema attihstibas pakahpeena pahrak maf wehribas peegreesch spodrai, glihtai ahreenei. Neisglihtota zilweka pasaule, kurâ tas dsihwo, darbojahs un usturahs, ir tikpat nespodra, kà wina pascha gars; wina ahreene ar eekscheeni pilnigi saskan, un tapehz nemaj naw grûhti nosazit, ko winsch sin, domà un sajuht.

Tapat ari Alschwandsneeki — gandrihs bes kahda isnehmuma — maj ween eewehro tihribu un spodribu tiklab sawôs dsihwokļôs, kà ari ahrpus teem. Ehkas teem pa leelakai daļai no koka, un daschreis nesinatneekam deesgan grûhti isschkirt, kura no winam azu preekschâ esoschahm ehkahm ir dsihwojamâ istaba, kura lopu kuhts un kura klehts. Pa leelum leelai daļai scheit dsihwojamahm istabahm naw ne logu, nedz skursteņu, ja masos, seenâ atstahtos zaurumus par tahdeem neatsihst. Nereti ir schee paschi zaurumini ir aisbahsti ar lupatahm waj aiflipinati ar papihru lapahm, lai wehjsch un leetus waj sneegs neeekluhtu dsihwokli. Skursteņa weetu ispilda tà dehwetais „rowis". Kam tahdas leetas sweschas, tam ehrmoti redset, kà duhmi mutuleem dodahs ahrâ pa jumta schkirbahm un zaurumeem. Tihri waj jadomà, ka ehka buhtu aisdegusees. Dsihwojamâs istabâs grihda tikai ļoti reti sastopama, bet scho weetu ispilda mahla klons. Pats par sewi saprotams, ka schahdâs istabâs dsihwojot un usturotees pret weselibu top grûhti grehkots un meesas organismam nodarita leela pahrestiba. Tumschajâs istabinâs aisween mehdz buht tahds gaiss, no kura saka, ka tajâ warot waj zirwi pakahrt. Pat karstakajâ wasaras laikâ dsihwokli neteek iswehdinati un eelaists tajôs weselibai nepeezeeschami wajadsigais tihrais gaiss, lai tur neeenahktu nepatikkamahs muschas un seemâ — aukstums. Tamdehk naw nekahds brihnums, ka schejeenes weselibas apstahkli naw nekahdi labee un ka mirstiba scheit ir deesgan azis krihtoscha. Jt ihpaschi tas sakams par behrneem. Naw nekahds retais gadijums, kur wezakeem ihsâ laikâ nomirst wisi behrni weens pehz otra. Sche nu buhtu ihsti vlaschs darba lauks mahzitam ahrstam; bet deemschehl tahda

Paspahrnê.

Dreifuss no jauna teesas preekschâ.

Kà laikraksti sino, Dreifusa prahwa patlaban wehl reis, un domasim, ka pehdejo reis, nahkusi iffpreeschanâ. Ari pats „Wella" salinas zeetumneeks nu schoreis klaht un tahdejadi lihdsehs nobeigt sawu behdigo prahwu, kas wisai Franzijai atnesusi tikdaudz posta, juku un nemeera. Isgahjuschâ gadâ rakstot par Dreifusa leetu (Sal. „Latw. Aw." 43, 44 un 45 Nr.) mums gruhti nahzahs paredset garahs prahwas beigas: wisi apstahkli bij tà sapinuschees un saschketinajuschees, wisi augstsirdigee puhlini nest gaismu tumschajâ leetâ bij tà beiguschees, ka pee labakahs gribas newareja neko paleekamu nosazit, tatschu mehs neschaubigi tizejam, ka pateesiba ahtraki waj wehlaku uswahrehs un mums buhtu preeks, ja tas jau tagad buhtu notizees. Tihri neisprotami jau ir, kà weena weeniga prahwa war wisâ semê, wisâ tautâ sazelt tikdaudz ruhgschanas un juku. Peenemsim, ja Dreifuss buhtu bijis wainigs, kapehz gan tad wiseem newareja darit sinamu, us kahda pamata winsch noteesats, kahdu noseegumu winsch nodarijis un kahdi peerahdijumi ir par wina wainu. Ja wiss tas buhtu atklahtibâ darits sinams, tad wisas schaubas buhtu nowehrstas un wiskarstakeem Dreifusa draugeem tautâ nebuhtu bijis nekahda atbalsa, nekahdas peekrischanas. No otras puses, ja Dreifuss bij newainigi noteesats waj teesa bij maldijusehs warbuht kahda eemesla dehl, kamdehl gan tad israhdit tikdaudz pretoschanahs leetas otrreisejai zaurluhkoschanai? Waj tas pirmoreis gadahs, ka ari teesa war malditees un noteesat newainigu? Kamdehl tad nepahrlabot kluhdu, kamehr tas wehl weegli eespehjams, kamdehl fazelt tahdu trokšni un nemeeru, ka pat pastahwoschâ walstskahrtiba teek apdraudeta? Ja tas tà naw notizis, tad tur wajaga buht saweem swarigeem eemesleem. Apluhkosim tos tuwaku.

Dreifusa pretineeki slehpjahs arweenu aiz „armijas" goda. Sawadi! Waj tad tamdehk, ka tur weens waj wairak ofizeeri tiktu attasti kà speegi un nodeweji, jau wisa armija buhtu wainiga? Daschas personas un tuhkstoscheem leela armija — ta tatschu ir starpiba! Waj Frantschu tauta to newar waj negrib saprast, ka ta saujinai blehschu lauj slehptees aiz armijas goda? Ne weenadi, ne otradi. Mums wispirms jaapzer, kas Franzijâ, tautas azis, ir armija. Pehz nelaimigâ Frantschu-Wahzu kara, pehz schahdahm, tahdahm pahrestibahm ahrejâ politikâ no zittautu puses (atgahdinasimees tikai Anglus Egiptê), armija ir wisas tautas azis palikusi kà deeweklis, winai jabuht bes kluhdahm, winas godam jabuht tihram un neaptraipitam, winas ustizibai negrozamai. Wiss, kas nahk no armijas waj sihmejahs us winu, tas ir swehts un neaisskarams, to nedrihkst apspreest, ismeklet, istirsat. Un ja nu schahdôs apstahkļos pats kara ministris ar noschehloschanu isskaidro, ka starp ofizeereem weens pateescham israhdijees par speegu, tad winam, protams, par to ir neapgahschami peerahdijumi, un pat wina beedri, ne pats republikas presidents neeedomajahs pagehret schos peerahdijumus. Ja reisi tahds negehlis ir — tad nost ar winu! Preeksch nodeweja neweens sods naw par grûhtu, neweenas waschas par smagu, neweens zeetums par breesmigu! Ļoti nosihmigi jau ir tas, ka pat wehlakee Dreifusa drangi, toreis, kad to noteesaja, piktojahs par teesu, ka ta bijusi wehl pahrak schehliga pret nodeweju . . . Tas ween leezina, ka us Dreifusu bij sakrahjuschahs wisas tautas dusmas. Bet dusmâs, karstumâ, eekaifumâ maj prasa pehz peerahdijumeem, nepahrdomà, waj schee peerahdijumi ir tik dibinati, ka us winu pamata war pasudinat zilweku. Ja, to war gan darit un tà rihkotees kahdâ weenkahrschâ, juridiskâ (teesiskâ) prahwâ, bet ne tahdâ prahwâ, par kuru jau pate tauta eepreeksch dewusi sawu spreedumu.

Bet ja nu ihstais wainigais, isleetodams scho armijas deewinaschanu sewis labâ, raudsitu kahdâ nebuht zeļâ sawu wainu nowehrst waj zitam usgruhst? . . . Ja jau „wainigais", waj nu ihstais, waj neihstais, buhs noteesats — tad ir gailis par to pakaļ nedseedahs! Warbuht uhdens no juhras gan war pa pilitei istezet, bet tautas dusmas pret tahdeem putneem — nekad.

Paluhkosimees, waj ari Dreifusa leetâ mehs newaresim atrast tahdu wainigo.

Wisa apsuhdziba pret Dreifusu un wina noteesaschana notika us kahda „bordero" jeb pasinojuma pamata. Schis bij weenigais dokuments, us kura dibinajahs wisi Dreifusa pretineeki. Tikai pehz pahris gadeem, pateizotees Dreifusa draugu puhlineem un rakstneeka Solà augstsirdibai, waldoschâs aprindâs sahk schaubitees par „bordero" pareisibu, sahk schaubitees, waj tas teescham rakstits no pascha Dreifusa. Bet jau paschâ ismeklescha nas sahkumâ kahda lihdschim gandrihs Dreifusa leetâ neeejaukta persona, palkawneeks Anri — atsihstahs, ka nodarijis daschadas blehdibas Dreifusa leetâ un eeslehgts ismeklescha nas zeetumâ — waj nu pats nogalinahs waj zaur zita roku teek nogalinats. Schis gadijums ustrauz pat wisweenaldsigakos prahtus. Lai nu buhtu, kà buhdams, bet newar leegt, ka Anri bij weens no wisgalwenakajeem waroneem nelaimigâ Dreifusa leetâ — un to leezina Anri farakstischanahs ar kahdu Wahzu kara aģentu, kà ari wina tuwâ un ilgâ fatiksme ar lunkano majoru Esterhasi, kura neleetiba fazihkstahs ar wina nekaunibu. Waj gan Anri, buhdams Esterhasija draugs, tik tuws draugs, ka daschu labu reisi eekahpa pehdejâ kabatâ, nesinaja, ka „bordero" rakstits no Esterhasija, bet ne no Dreifusa? Protams — bet roka roku masgà — un wehl tik weegli, ka wainu war nowehrst us zita. Kamdehk tad neisleetot gadijumu. Bes tam winu kalpibâ stahw tschaklais ismeklescha nas teesnesis Pati de Klams, kursch gaidit gaida tahda gadijuma, kurâ waretu israhdit wisas sawas sposchahs spehjas un par to dabuht kahdu treknu, eenesigu weetu. „Bordero" rokrakstis jau ļoti lihdsigs Dreifusa rokrakstam, kamdehk tad newaretu usteept, ka Dreifuss to rakstijis. Sewischki eewehrojot wehl to, ka pehdejais ir Schihds. Teesa un taisniba protams nedrihkst eewehrot, waj winsch „Greekis waj Romeets", leelmanis waj rokpelnis, likuma preekschâ wiseem jabuht weenadeem, bet kad kaiflibu juhra ruhz un trako, waj tad wakas to eewehrot? Kad uhdens dulkains, tad jau allasch war wilkt labu lomu, tas jau beeschi peedsihwots; kapehz tad Esterhasi, Pati de Klams, Anri u. t. t. neisleetatu scho gadijumu. Un katoku basnizas partija Franzijâ jau sen kahro west karu pret walsts brihwakajeem, lai atkal fagrahbtu waru sawâs rokâs. Schihs partijas kalpibâ atrodahs dandsi un daschi pat leelakee laikraksti. Ar teem pee tahdeem apstahkleem kà Franzijâ, war ļoti dandz darit. Un tee lej zik spehdami ekku uguni, lai sakurinatu weenkahrscho tautu pret Schihdeem. Protams, ka naids pret kaut kuru tautu, weenalga, waj tee buhtu Schihdi, Wahzeeschi, Angli un t. t., no pareisas puses apluhkots, ir bes kahda pamata, jo wispirmâ kahrtâ, pee kahdas tautibas ari katrs nepeederetu, mums katrâ personâ jaatsihst un jazeeni zilweks. Bet pee Frantschu tautas darba lauschu wairuma tik wahji wehl stahw ar isglihtibu, ka grûhti no wineem pagehret, lai tee atsihst mineto pateesibu. Tautas weetneekeem aiseet laiks strihdotees un apmeerinot sawas sihkahs godkahribinas, bet par tautas pateesahm wajadsibahm un truhkumeem tee maj ko domà; par skolahm un ziteem tautai weegli peeejameem attihstibas lihdsekleem ari Frantschu semneekam maj ko preezatees. Tikai kad nahk wehlescha nas, tautas weetneeki atmin tschaklos darba ruhkus (tamdehk, ka teem winu balsi wajadsigi) un pabaro tos ar saweem apsolijumeem.

Protams, ka scho tautas neisglihtibu Dreifusa pretineeki isweizigi prata isleetat sewis labâ. Tee ļoti maldahs, kas domà, ka wisa Dreifusa „newainiba" uspuhsta no Schihdu lapahm. Nemsim tikai peerahdijumus. Awischu „Gaulois", „Echo de Paris" un „Soir" redaktori, kas wisi ir Schihdi, tomehr ir Dreifusa leetas zaurluhkoschanas asakee pretineeki.

Pee kahdeem lihdsekleem Dreifusa pretineekeem reisehm bij jakerahs, wislabaki wareja redset Solà prahwas laikâ. Wisi leezineeki ofizeeri, Dreifusa darba beedri waj pasihstami, sawôs isteizeends un leezibâs tikmehr swabadi, kamehr tee war Dreifusam par sliktu leezinat, bet tikdaudz kas nahktu noteesatajam par labu, tee aisbildinahs ar „deenesta" un ziteem „noslehpumeem". Kas tee par noslehpumeem, kuru dehl warbuht newainigs zilweks zeesch breesmigu, nepelnitu sodu, kas tee par noslehpumeem, kuru dehl wispahrigais meers wisâ semê teek satrihzinats, kuŗi kawê meerigo likumu doschanas gaitu un tautas attihstibu? Ja tee buhtu Dreifusam par sliktu, tad, bes schaubahm, wisa seme tos drihsumâ sinatu, pahrleezinatos, ka Dreifuss pateescham wainigs un apmeerinatos, ka nodewejs pelnito sodu dabujis. Bet ja schihs leezibas nahktu Dreifusam par labu! Tad isnahktu, ka kara walde, ismekletaji, kara ministris un t. t. buhtu maldijuschees un teem ar kaunu buhtu jaatstahj sawas weetas. Tamdehk schi zihna us beidsamo. Ja jau bij purwâ eebrists, wajadseja sanemt wisus spehkus kopâ un mehginat zauri isbrist. Bet weena kluhda radija otru kluhdu. No sahkuma wehl nahza palihgâ kahds apstahklis: Franzijas aisklahtahs kara teesas. Kur atklahtibas afâ azs neeespeeschahs, tur arweenu weeglaki paslehptees no pateesibas bahrgà waiga. Buhtu Franzijas kara teesas atklahtas, buhtu wisas teesas aktis no sahkuma bijuschas brihwi peeejamas, grûhti tizams, ka tad jau pirmo reis Dreifuss buhtu tik weegli

scheit naw, nedſ ari top domats par ta peenemschanu. Tee wihri, kam par scho leetu wiswairak wajadsetu ruhpetees, schai sinâ tik weenaldsigi, ka tee preeksch tam ne pirksta nepakustina. „Kam daktera wajag, lai meklè pats," tee plezus paraustidami weenaldsigi noteiz — un ar to peeteek. Godigahs dwehselites, zik juhs tatschu esat besruhpigas! Ja wisi tà, kà juhs, domatu, tad daktera kungi waretu sobus kahrt wadsit — kas jums laikam buhtu koti pa prahtam. Bet uſ to neluhkojotees, schejeeneeschi jo leelakn wehribu peegreesch puhschkoschanai un apwahrdotajam uhdenim, kureem pehz winu domahm esot leelaks spehks, nekà mahzita ahrsta sinibahm. Gan no sinamas puses neteek puhles taupitas, lai scho mahntizibu isskaustu, bet ta, kà leekahs, kauschu prahtôs pahrak dsili eesaknojusees un tamdehk naw tik ahtri isnihzinama. Te buhtu japeesihmè, ka pehdejà laikâ weselibas sinâ gan ir kahds solis uſ preekschu sperts. Zaur weetejà zeen. prahwesta kunga ruhpibu un gahdibu pagasta tehwi scho pawasar' peenehma mahzitu wezmahti. Lihdſ schim tahdas sche pawisam truhka un winas weetu ispildija kaut kahdas seewinas, kurahm warbuht wehl tagad dascha laba un daschs labs war pateiktees par sawu neweselibu.

Ir ari tas wispahri sinams, ka maſ isglihtoti kaudis wisai maſ ko ruhpejahs par tahm eestahdehm, kuras isplata garigu gaismu un isglihtibu, peem. par skolahm. Wini naw no isglihtibas awoteem neka bandijuschi, un tamdehk wini tahs swaru, nosihmi un wajadsibu neatsihst. Pret skolahm tee ir neween weenaldsigi, bet pat wehl mehgina to kreetnos zenteenus daschadi apkarot — gan taisni, gan aplinkus.

To paschu war leezinat ari no daudseem schejeeneescheem. Skola gan te jau deesgan ilgus gadus pastahw, tomehr ta lihdſ schim wehl koti maſ augku nesuse un uſ scha pagasta kaudim atslahjuse wisai maſ eespaida. Ir ihpaschi senakôs gadôs ta gandrihſ nemaſ nebija sawa wahrda zeeniga, jo tahs waditaji un rihkotaji wairak ruhpejahs par sawa pascha labumu, nekà par sawu audsekunu prahta gaismu. Scheit naw maſums wehl deesgan jaunu zilweku, kuri nemahk lasit; rakstit nemahzetaji scheit ir leelakà daka pagasta eemihtneeku. Waj te nu kahds brihnums, ka nesinaschana, waretu pat sazit, gara tumsiba schajà pagastà, waj pareisaki sakot, draudsê tik leelà mehrà sastopama, ka ta ispelniusees pasihstamo nosaukumu „tumschais kakts".

Plekschkis.

No ahrsemehm.

Wahzijai wistuwakajà nahkotnê sagaidamas sihwas eeksckigas zihnas dehk leelà Elbas-Weseras-Reinas kanala. Drihsumà Pruhschu landtags sahks sawas sehdes un tanis tad tuhlin kersees pee kanala jautajuma. Lasitajeem sinams, zik daudſ stipru pretineeku kanala projektam bijis no pascha sahkuma un ka ari walstsfaeimà winam pagahjuschà pusgadà radees maſ labwehlu. Tatschu waldiba stingri pastahwejusi pee sawas gribas, un nupat keisars Wilhelms Dortmundà turejis runu, kurà skaidreem gaischeem wahrdeem issazits, ka waldiba neparko negribot atkahptees no sawa nodoma. Esot nepeezeeschami wajadsigs uskopt lihdſschim palaistos Wahzijas uhdens-zeknus un keisars zerot, ka ari tautas aisstahwji to drihsumà atsitschot un ka kanala pretineeki sawas sewischkahs wehleschanahs apspeedischot wisas walsts labà. Schee nepahrprotamee keisara wahrdi gan koti smagi kritihs swaru kausà pee nahkamajahm pahrspreeschanahm par kanala buhwi un palihdsehs jautajumu isschkirt waldibas noluhkeem par labu, lai ari wehl dascha spariga zihna buhs iskarojama. —

Dreifusa prahwas isteesaschana pa otrahm lahgahm patlaban pilnà gaità. Paschi Rennas eedsihwotaji pehz laikrakstu sinahm isturotees pilnigi weenaldsigi, it kà nemaſ nesinadami, kas winu pilsehtà noteek. To teesu ar jo leelu usmanibu prahwas gaitu eewehrojot leelà skaità sabraukuschee awischneeki, kà ari daschadi sinkahrigi kaudis iſ Parises. No lihdſschinejeem prahwas isnahkumeem naw nekas eewehrojams. Laikrakstu sinas wiswairak grosahs ap daschadeem wispahrigeem wehrojumeem un ap Dreifusa isskatu un isureschanos teesas preekschà. No waiga Dreifuſs isskatotees stipri panihzis; atbildes winsch dodot ihsas un skaidras; turpretim zitadi wina isneschanahs neatstahjot wisai labu eespaidu. Koti leelu ustraukumu sazehlis Anglu laikrakstà „Times" nule isnahzis raksts, kurà uſ droschu sinu pamata teekot peerahdits, ka bijuschais Wahzu militarsuhtnis Parisê, wirsneeks Schwarzkoppens sawà laikâ no grahfa Esterhasy dabujis 160 rakstu gabalus, to starpà ari Frantschu kara-spehka mobiliseschanas plahnu. Esterhasy bijis widutajs starp Schwarzkoppenu un zeetumà miruscho wirsneeku Anri, kursch esot bijis ihstenais wainigais Dreifusa leetà. —

Frantschu ahrleetu ministra Delkasê zeļojums uſ Peterburgu Angleem dara raises. Anglu laikraksti domajahs atkal nomanijuschi, ka Franzijai un Kreewijai esot pret Angliju kahdi naidigi nodomi un ka ari Wahzija metotees ar winahm uſ weenu roku. Tatschu Anglijai neesot ko bihtees, jo winai jau esot naudas deesgan, ar ko sabuhwet wairak kara-kugu nekà wisahm zitahm walstim kopà. No Wahzeescheem tas neesot prahtigi darits, ka wini draudsejotees ar Kreewiju un Franziju; labaki lai beedrojotees ar Angliju. Bet Wahzijai, kà leekahs, tuwa draudsiba ar Angliju nebuht tik wisai nepatihk. —

Wahzu keisars leelifki pagodinajis Wahzijas wehstneeku Parisê un bijuscho delegatu Hagas konferenzê grahfu Münsteru, eezeldams to firsta kahrtà. Schahdu keisara lahwehlibu firmais politikas wihrs gan it sewischki buhs ispelnijees zaur sawu eewehrojamo weiklibu, ar kahdu tas sinajis wadit Wahzijas satiksmi ar Franziju ari daschôs gruhtôs brihschôs. —

Dreifusa leetà telegrafs nupat atnesis sinas par bijuschà republikas presidenta Perjè un generała Merſjè isteikumeem teesas preekschà 31. Julijà (12. Augustà). Perjè naw neka eewehrojama isteizis un tikai no jauna apleezinajis, ka winam pee wisas Dreifusa leetas naw bijis nekahdas dalibas. Turpretim generała Merſjè isteikumi sazehluschi leelu ustraukumu. Winsch pehz Kreewu telegrammu agenturas sinojuma issazijees apm. schà: kad winsch 1894. g. dabujis sinat, ka Wahzu militarwehstneeks Schwarzkoppens nododotees ar speegoschanu (spijoneschanu), winsch ahrleetu ministrim usdewis issazit schini sinà Wahzu wehstneezibà peesihmi un ar diwkahrtigu ruhpibu lizis wisu eewehrot. Agents, kam bijis usdots Wahzu wehstneezibu usluhkot, 20. waj 21. Septembri nodewis pasihstamo borderò, pehz kam tuhlit ministru starpà sahkuschahs sarunas par to, kas darams. Ministri weenbalsigi nolehmuschi, ka Dreifuſs apzeetinams. Brihdis bijis koti nopeetns. Winsch, Merſjè, kopà ar Dipiju lihdſ pusnaktij palikuschi Elisejas pili, gaididami, kamehr grahfs Münsters buhs ismainijis depeschas ar keisaru Wilhelmu. Wineem wajadsejis schaubitees un jautat: kà tas beigsees, ar meeru, waj ar karu? Grahfs Münsters sagaidijis pawehli, lai atprasitu sawus papihrus, kas buhtu nosihmejis karu. Winsch, Merſè, dewis Buadefram un ziteem ofizeereem pawehli, lai sataisahs uſ kara-spehka sarihkoschanu. Tadehk wajadsejis ahtri un usmanigi rihkotees, lai nowehrstu karu. Slepenos dokumentus neesot neweens zits nodewis, kà Dreifuſs. Pee scheem wahrdeem Dreifuſs pazehlis duhri pret generali Merſjè. —

No eekschsemehm.

No Peterburgas. Leelisks bankrots. Laikraksti sino, ka Peterburgà bankrotejis miljonars Derwies, kura mantibu wehrtejot uſ 50 lihdſ 60 miljonu rubku. Sche miljoni bijuschi eegulditi daschadôs leelôs weilalôs, kà dselzekà, kugu buhwetawà, wairak bankâs, nastas ruhpneezibà u. t. t. Bankrota zehlons laitam esot tas, ka miljonars peedalijees pee daudseem jauneem ussahkumeem Deenwidus-Kreewijà, kas aprijuschi daudſ skaidras naudas un nesuschi maſ pelnas. Derwies'a miljonu rihkotajs bijis kahds bijis palkawneeks Pomeranzows, kas pats ari eekrahjis wairak miljonu. Schis wihrs Peterburgà bijis pasihstams par paschu weiklako naudneeku un wina roka pahrwaldijusi birschu. Sinai par bankrotu sahkumà nemaſ negribejuschi tizet, bet wehlak ustraukums bijis to teesu jo leelaks. Derwies pats bijis meerigs zilweks. Winsch Peterburgas nabadsineem darijis daudſ laba un kaisligi mihlojis sirgus. Tà winsch kahdà sawà muischà uszehlis sirgu stalli, kas maksajis weselu miljonu rubku; tam bijuschas marmora seenas, sudraba siles un selta pawedeeneem ізrakstiti sirgu segi. Wina pils Peterburgà kopà ar tur sakrahtajeem mahkslas darbeem ismaksajusi kahdus 15 miljonus rubku.

No Peterburgas. Eewehrojami pahrgrosijumi studentu dsihwê. Tautas apgaismoschanas ministris issuhtijis mahzibas apgabalu kuratoreem zirkularus, kurôs usdod par to ruhpetees, ka augstskolâs nodibinatos tuwaks sakars starp profesoreem un studenteem. Tas panahkams labaki nokahrtojot praktisko darbu kursus, dibinot preeksch studenteem siniskas un literariskas beedribas, kas stahw profesoru wadibà, un bedsot eerihkojot studenteem kopigus dsihwokkus, kur wini wairak pasargati no ruhpehm par deenischku pehrtikschanu. Uſ Wisaugstako pawehli preeksch studentu kopdsihwokku eerihkoschanas atwehleti 3,262,000 rubku.

Kaunâ leels ugunsgrehks 22. Julijà ispostijis 99 namus un 5 sinagogas.

Widseme.

Rigas slepenpolizejai, kà „Balt. Wehstn." sino, isdewees saguhstit kahdu no Rigas bihstamakeem noseedsneekeem. Schis wihrs — M. — ir leels no auguma, kà rahdahs, koti stiprs. Wairakas reises tas jau ir tizis sodits, bet arween tam laimejees drihsi tikt wakà. Starp zitu M. preeksch daschahm deenahm nokodis gorodowojam pirkstu. Schimbrihscham pret M—u ir zeltas 6 kriminalapsuhdsibas. Ir zerams, ka nu tas tik weegli wairs netiks wakà. Aiswakar par M—a apzeetinaschanas eemeslu nodereja tas apstahklis, ka schis wihrs tika apsihmets por leelas un kahrtigi organisetas kabatas sagku bandas preekschneeku. Banda sastahweja pa leelakai daļai no nepeeauguscheem sehneem, kuri, — eepreeksch tos laida darbà, — tika sistematisksi mahziti sagku mahkslà. Sawas darbibas pirmôs gadôs jaunee sagki tika ustureti no M—a, un pehdejais tad ari panehma winu sagtahs mantas. Leelakà daka no M—a bandas ari apzeetinata.

No Rigas. Jautribu sarihkojumi un teatra israhdes Rigà top deesgan eewehrojamà kahrtà apmekleti, kà to pehdejâs deenâs islaistahs statistiskahs sinas aprahda. Isnahk, ka katrs Rigas eedsihwotajs kaut kahdu isrihkojumu gadskahrtà apmeklè — 3,2 reises. Jautribu un teatra biletes, kà sinams, top aplipinatas ar labdaribas nodokla markahm. Rigà schahdu labdaribas nodokli maksaja peemehram 1896. gadà 37,000 rbl. Tà tad isnahk, ka Rigà no wisadeem sarihkojumeem eenahk ikdeenas ap 100 rbl. labdaribas nodokku. Wiswairak schahdu labdaribas nodokku marku Rigà patehrè uſ lehtajahm biletehm, t. i. gandrihſ 3/4 no wisahm pahrdotahm biletehm top ar 2 kap. labdaribas markahm aplipinatas. Tà redsams, ka ari masakturigà kauschu kahrta Rigà ir it uszihtiga isrihkojumu apmekletaja. Ja nu beidſot Rigas eedsihwotajus salihdsinajam ar zitahm Kreewijas pilsehtahm, tad isnahk, ka katrs Rigas eedsihwotajs gadskahrtà apmeklè isrihkojumus 3,2 reises, Kijewas 2,4 reises, Kazkowas 2,4 reises, Odesas 1,5 reises, Rostowas pee Donas 1,9 reises. —tm.

No Rigas un Zehsu aprinkeem. Agra salna. Julija 22. deenas rihtà nosala pee purweem un semakâs weetâs kartupeļeem laksti. Skahde zaur salnu koti leela. Pat wezi kaudis neatminahs tik agru un stipru salnu. Pehz wezu kauschu spreedumeem tuwà nahkotnê sagaidamas wehl stiprakas salnas. Laiks pastahw ap 2 mehneschi no weetas sauſs un leetus nelihſt. Lini wispahri wahji. Tos ari koti maſ tagad sehj. Sausums sewischki skahdè sakņu dahrseem; labiba wehl istur semakâs weetâs, bet sausà semê ta koti ihsa un wahja. Dahrsi tukschi no ahbolkeem un bumbeereem, lai gan pawasari deesgan peeteekoschi seedeja. Weetahm ir gan usnahkuschi leetus debeschi, tur ari redſ sawadu anglibu. Kss.

No Gahrsenes un apkahrtnes. Leels sausums. Schini wasarà breesmigs sausums pee mums wisus sehjumus un sahli beidſ ispostit; karstà saule wisu bedsinat isdedsina. Wasarajs beidsahs isnihkt un iskalst, ihpaschi lini wiszaur koti ihsini, sarkani, daudſ laukôs pawisam istaltuschi, kà ka newajadsehs i' pluhkt. Daudſ labaki neklahjahs ari meeschcem un kartupeļeem. Beſ tam 23. Julija nakti bija tik leela salna, ka kartupeļeem tee paschi masee laksti nosala. Sahle un ahbolina atahls pawisam neaug, daudſ weetâs isdedsis sarkans, wihst un kalst semê, zaur ko tad ari lopeem jazeesch baribas truhkums. Tà ka wisur koti iskaltis, tad pa wiseem mescheem un purwjeem ik deenas deg un duhmu mahkoni zelahs gaisà. Ihpaschi wakarôs un rihtôs wiss gaiſs tà pahrpildits ar duhmu mahkoneem, ka zilweks newar lahgà ne elpas atwilkt. Scho wisu redsot, semkopjeem sirds top sehru un skumju pilna. Ja ahtrà laikà leetus nerasees, tad semkopjeem draud gataws posts. Peekalninsch.

No Wez-Peebalgas. Nelaimes gadijums. Zik tuwu man mans gals jau klahtu ... Scho dseesmas wahrdu dsiko pateesibu leek apdomat schahds behdigs nelaimes gadijums, kas notizis sestdeen 24. Julijà pee Wez-Peebalgas Lejas kroga. Schkestera Schanzberga rentneeka puisis Springis no mescha malku mahjà wedis, bet pee Lejas kroga pa eeschkihbu weetu brauzot tam peepeschi malkas wesums usgahsees wirsû un to azumirkli nospeedis. Lai gan nepilnu peezu minutu laikà tas no wesuma apakschas tizis iswilkts un ari tizis atwests dakteris, tomehr tas wairs neisrahdijis nekahdu dsihwibas sihmju. Nelaimigais peeder pee Mehdsules pagasta un to apraud seewa ar behrneem. — Runajot par Lejas krogu, lai minam, ka ar nahkoschu gadu tas beigs sawu gaitu, jo sche tiks peeweenoti daschi semes gabali, kas iſtaisihs 300 puhraweetu aramas semes un sche eerihkos muischu — dehwetu par Lejas muischu. Kss.

No Nitaures. Ugunsgrehks. Ilgaku laiku bijam pasargati no ugunsgrehkiem, bet swehtdeen 18. Julija wakarà muhs ustrauza leels ugunsgrehks, jo nodega scheeenes Asaru krogs uſ Nitaures-Zehsu zeļa. Krodsneekam mantiba, pateizotees kauschu daudsuma dehk, kas sche bij atsteiguschees, isglahbta. Eewehrojams tas, ka sche wairs krogs netikschot zelts. Kss.

No Wez-Peebalgas. Daschadas sinas. Swehtdeen 18. Julijà weetejee mahzitaji R. Guleke un Gailit kungi notureja kapu swehtkus, uſ ko bij sanahzis milsum leels kauschu daudsums, gan no tuwuma, gan no tahluma. Tà ka scheeenes draudse ir koti leela, tapehz jaunà kapsehta koti ahtri, nerangotees uſ tahs plaschumu, peepildahs. Leelà modê te familijas kapi, kas, nesatotees uſ to dahrgumu, jo ahtreem sokeem ispleschahs pa 3 kapsehtas zeturkschneem. Familijas kapi pa leelakai daļai teek labi kopti un tos beſ tam gresno dahrgi akmena waj tschuguna krusti. Wispahrigee kapi eet gausseem sokeem uſ preekschu, jo seme te uhdenaina. Wezà kapsehtà atrodahs Kronwalda Ata kaps, ko tagad gresno stalts peemineklis. Sche kapi wehl teek ruhpigi kopti un kapsehtu gresno stalti dahrsa koki, tà ka ta isskatahs pehz parka. Pehz beigtas deewkalposchanas kapsehtà trijôs krogôs pee basnizas notikusi leela dserschana, kas beigusees ar „maktigu pluhtschanos". — Nesen kahdam tumsonam bij patizees schejeenes B. mahjas saimneeka labakai gowi nakti nozirst kahju — deesin waj skaudibas, waj atreebibas dehk. — Pehdejà laikà schejeeneeschi sahk eewest bischkopibu un jaunekki un jaunekles apmeklè uszihtigi un leelà skaità bischkopibas kursus, weenalga, lai waj teek isrihkoti Kursemê waj Widsemê. Kss.

No Gahrsenes. Garigs nogurums. Wisur zenschahs pehz gara gaismas isglihtibas, dodahs arweenu uſ preekschu, bet pee mums deemschehl noteek gandrihſ pawisam otradi; mehs netik ween neejam uſ preekschu, bet daschà sinà pat atpakaļ. Ka tas teescham tà, to war redset ari no tam, ka agrak pee mums peenahza kahdi 14 ekſ. no laikraksteem, ari wairak grahmatas schad un tad tapa pastelletas, bet tagad peenahk tikai kahdi 7 ekſemplari laikrakstu. Senak mehs bijam jau sahkuschi apmeklet zitur sarihkotas derigas sapulzes, kà jautajumu un preekschlasijumu wakarus u. t. t. Pahri preekschlasijumu wakarus pat mehs paschi jau bijam sarihkojuschi. Beſ tam mehs jau sahkam pahrspreest par kahdas beedribas dibinaschanu u. t. t. Mums wehl bija ari saws dseedaschanas koris. Bet nu tas wiss mums ir pasudis, nogrimis aismirstibas juhrà, mehs negribam no wisa ta wairs ne dsirdet, ne redset. Mums naw wairs laika ko nopeetnu pahrspreest, naw laika ko derigu palasitees, ko mahzitees preeksch turpmakahs dsihwes: muhsu augstakais mehrkis un jaukakais ideals, ko mehs tik koti mihlejam, ir — dantschu preeki. Kamehr zitur sarihko un apmeklè preekschlasijumu un jautajumu wakarus, mehs neapnikuschi nopuhlamees atkal un atkal sarihkot „dantschu wakarus". Daudſ wairak werstes, pat juhdses mehro, lai tikai „dantschu wakarôs" waretu kreetni „isdrampetees". — To wisu redsot, sirds paleek druhmiga un sehri nopuhschotees jaissauz: „Ai laiki, ai eeraschas!" Bet kas tad pee tam ir wainigs, ka gara gaisma pee mums neeet wairumà, bet drihsak masumà? Man ihsi jaatbild, ka waina ta, ka mums truhkst isglihtotu wihru, kas par saweem „masajeem brahkeem" ruhpetos, tos pamahzitu un teem sarihkotu derigas sapulzes. Tee, kas senak ruhpejahs par gara gaismas isplatischanu, tagad ir aisgahjuschi uſ zitureeni swešchumà, bet tagadejee „inteligentee" wihri pee schi darba negrib ne pirkstina kustinat. Saprotama leeta, ka ikkatrs zilweks, ja winam naw deriga laika kawekka, naw deriga preeka, drihsi ween atron nederigus pat kaitigus preekus. Tadehk it mihļi ussauzu wiseem, it wiseem, kam ween ir eespehja: „Nahzeet tumsib's waru laust, Lai war jauna deena aust!" Ikkatram mihļi luhdsu wehl sirdi eeraksstit scho ihso dsejas pantiņu, kuru dsejneeks nosauz par sawu „augsto dseesmu":

„Scheit tehwu semet strahdà
Un brahkeem palihdsi,
Par teem schai dsihwê gahdà
Lihdſ nahwei dedsigi."

Peekalnins.

No Bauneem (Matischu draudsê, Walmeeras aprinkî). Baunu muischa ar sawu tuwako apkahrtni peeder pee jaukakeem, romantiskakeem apgabaleem Seemeku-Widsemê. Atrasdamees tikai puswersti no dsejiskà Burtneeku ezara wina slehpjahs resnôs, kuplôs daschadu sugu kokôs no pagahjuscheem gadusimteneem un ar sawahm mahksligahm uhdens eekaisehm atstahj uſ skatitaju warenu eespaidu. Muischas parks eenem apmehram weenu □-werstu un wina widû dus Baunu senee ihpaschneeki un winu zilts peederigee. Augsta muhra sehta atschkir scho meera weetu no pahrejà parka, no dabiskà mescha, kur krustu schkehrsam wijahs neskaitami zelini, kur lihtschu lotschu burbuļodama tek upite un staiti pazeļahs daudſ masi kalnini. Uſ ikkatra soła tahkais kahjamzeļotajs atrod salinus, uſ kureem atsehstees, atpuhstees. Gar parka malu eet dsiki, plati, milsigi grahwji, kuru skaidrà uhdeni atspoguļojahs dsidra debess un kuri ir muhsu sentschu roku darbs. Wiss ir tik daiksch, tik peewelkoschs un aisgrahbjoschs, ka katru wasaru Baunus apmeklè wairums dabas zeenitaju, gan no tuweenes, gan no tahleenes, gan no laukeem, gan no pilsehtahm. Uſ tà dehwetà „Meitu kalna" top ikgadus sakumswehtki isrihkoti. Ezarmaleetis.

No Leepkalnes Osoleem. 20. Julijà guldinaja semes klehpi Leepkalnes Osolu Beischenu mahjas ihpaschneeku Dsenischa tehwu. Sawà ihsajà muhschà nelaikis bij eemantojis wispahrigu mihlestibu un zeenibu. Teescham, winsch bija preekschsihmigs wihrs kà sawà dsihwê, tà ari sawà saimneezibà. Ar leelahm puhlehm un beſ jebkahda kapitala winsch preeksch 25 gadeem eepirka neleelahs Beischenu mahjas. Bet ar sawu nenogurstoscho darbu un, eewehrodams wisjaunakos prasijumus semkopibà, winsch, nodarbodamees tikai ar semkopibu, wareja usrahdit schini laikà wissposchakahs seknes. Derigi eekahrtodams laukus, kreetni labojot laukus un plawas, ar sewischki preekschsihmigu lopkopibu, ar maschinu eeweschanu u. t. t. winsch sekmigi pahrspehja gruhtos laikus, atstahja skaisti eekoptas, gandrihſ jau ismaksatas mahjas, pee tam wehl paspehdams pasueegt saweem behrneem gan skolotaja, gan pat uniwersitates isglihtibu. No dabas apdahwinats ar mihksu lihdsjuhtigu sirdi, winsch palihdseja ari daudseem saweem radeem un ziteem. Bet jo leeli bij Dsenischa tehwa nopelni schejeenes sadsihwê. Gan sahkuma winam bij japahrzeesch daschas wajaschanas un wehtras, bet wehlak wina pascha pretineeki ustizeja tam wairakus eewehrojamus pagasta un draudses amatus, kurôs tas ne tikai parastos peenahkumus ispildija, bet eeweda daschus jaunus pahrgrosijumus un pahrlabojumus, kuru augli tagad jau baudami. Behru runà weetejais mahzitajs aisrahdija uſ nelaika nopelneem draudses konwentà, kurà winsch jau ilgus gadus bij par delegatu no trim pagasteem no weetas eewehlets. Sche Dsenischa tehwam ne tikai katru reisi bijis skaidrs leetischkis spreedums pee rokas, bet ari, ja Leepkalnes konwentà weenmehr waldijis satizibas un meera gars, kahds daudſ zitôs konwentôs neesot atrodams, tad tas bijis wina nopelns. Scho wina nopelnu gan muischneeki, gan semneeki no sirds atsinuschi. Wispahrigà labuma dehk Dsenischa tehws weenmehr bijis gataws sewi usupuretees un ja wajadsigs, ari taisna pateesa wahrda dehk zeest. —

Wehledamees ari wispahribai un sewischki jaunajai paaudsei par labu strahdat, nelaikis sahzis wispirms jauneklus pulzinat sawâs mahjâs uſ dseedaschanu un wehlak nodibinajis Leepkalnes-Osolu besmaksas tautas bibliotekù, kura ihsà laikà zaur wina puhlineem sewischki usplaukuse. Winsch ari bijis schahs bibl. beedribas kaseeris un padomes locekkis.

---

noteekats. Ja atklahtibai buhtu bijis eespehjams pahrleezinatees par wiseem Dreifusa noseeguma peerahdijumeem, tad Anrijam, Esterhasim, Pati de Klamam buhtu nahzees daudſ gruhtaki isdarit sawus wiltojumus.

Bet wisà Dreifusa leetà no pascha sahkuma lihdſ jaunakam laikam jamin kahds goda wihrs — tas ir Pikars. Schis wihrs ne ór wahrdeem, bet ar darbeem, panesdams tikdaudſ spihdsinaschanas un zeeschanas, dewis Dreifusam par labu wisgaischako leezibu. Ari presidents Lube schini sinà ir isturejees tà, kà wina peenahkums to prasa. Bet ne par welti winsch zaur to sadusmoja Franzijas dischenos duhru waronus, tà ka grahfs Kristiani pat ar sawu rungu tam schahwahs wirsû. Labi, ka schee wihri no trokschneem uſ darbeem pahrejot jutahs kà no laiwas issweesti. To wareja redset 24. Maijà sch. gadà Otelas skandali.

Kà sinams, Solà, pehz sawas trokschnainahs prahwas, nenogaididams, kamehr teesa tam pasludina spreedumu, aisbrauza no Franzijas un nodsihwoja ahrpus tahs wesełus 11 mehneschus. Tagad, pahrbrauzis, winsch nodrukajis kahdu rakstu tani paschà laikrakstà („Aurore" — Blahsma), kurà bij nodrukota wina juhfmigà wehstule: „es apwainoju."

„Weenpadsmit mehneschus atpakaļ" — tà raksta Solà, — „es atstahju Franziju. Weenpadsmit mehneschus es nodsihwoju kà isdsihts, slehpdams sawu mitekli un neko neispausdams. Es biju kà labprahtigs mirons, kursch guledams sawà sahrkà gaida teesu un taisnibu. Tagad, kad nu pateesiba beigàs uswahrejusi un walda taisniba, es atgreesos atkal mahjàs, sawà tehwijà.

18. Julija deena 1898. g. paliks gruhtakà deena wisà manà muhschà, deena, kurà es pasaudeju wisas sawas asinis. Tas bij 18. Julijà, tapehz ka tani deenà, paklausidams nepeezeeschamai wajadsibai un sawu zihnas beedru pagehrejumeem, kas kopà ar mani karoja par Franzijas godu, man wajadseja atstaht wisu to, ko es mihleju, wisu to, kam es ar sawu sirdi un prahtu biju peekehrees. Schini draudu un apwainojumu laikà, kur man usbruka no wisahm pusehm, mana peepeschà aisbraukschana bija tas leelakais upuris, wisaugstakà usupureschanahs leetas labà. Semee garini, kas no wisahm pusehm brehza, ka es esmot behdsis no zeetuma, ar to parahdija tik daudſ negehlibas, zik dumjibas. Zeetums, leelais Deews! Bet es jau pastahwigi pagehreju zeetumu. Es wehl schodeen, ja tas ir wajadsigs, esmu gataws to nemt uſ sewi. Lai mani apwainotu par behgschanu, wajaga aismirst wisu scho notikumu, aismirst prahwu, kuru es gribeju weenigi tamdehk, lai paliktos par tihrumu, uſ kura usaugtu pateesibas plauja, aismirst, ka es upureju meeru un brihwibu, eedams pretim pilnigai isputeschanai, lai tikai pateesiba uswaretu. Waj tagad nu wisi skaidri newar redset, ka muhsu ilgais karsch bij tikai paschusupureschanahs zihna, lai israutu no taisnibas zik eespehjams wairak gaismas. Ja mehs wehlejamees nogaidit, prahwu nowilzinat, tad tikai tamdehk, ka mums bij jaaiffargà pateesiba, tapehz ka mehs negribejam, ka nodsistu ta pate pateesibas dsirkstele, kas atradahs muhsu rokâs un kam kuru katru deenu wajadseja iszeltees par gaischu leesmu."

Runajot par Dreifusa leetu, daudſ issaka behdigas leetas par Frantschu tautu, par isdsimstibu, ismirstibu un t. t. Mehs newaram schihm domahm peekrist. Ari schini paschà prahwà mehs redsam leelahs Frantschu tautas ihpaschibas, kuras welti meklesim pee daschas labas zitas tautas. Blehdibas, wiltojumi, maldischanahs, sagschana waldibas leetâs war notikt ari zitâs semês, bet kur buhs eespehjams to wilkt pasaules, deenas gaismas preekschà? Tumsa un klusiba maſ ko leezina par labklahjibu. Ja Frantschu tauta, neschehlodama nekahdus upurus taisnibai par labu, nodod sodam tos, kas sodu pelnijuschi, kahdà weetà wini ari nebuhtu, tad gods winai par to!

Wisa pasaules usmaniba tagad wehrsta uſ Franzijas maso Rennes pilsehtinu, kurai laikam buhs janobeidſ Dreifusa behdu luga. Zerešim, ka tas buhs beidſamais zehleens un Franzija, atswabinata no eekschejeem nemeereem, wareks tschakli tahlak staigat sawu attihstibas zeku. L.

Nelaika mihlestibu un puhlinus godadami, uf wina kapa nolika wairakus kronus: mahzitaja dsimte, Leepkalnes kora dseedataji, Osolmuischas ihpaschneeze, no besmakfas bibliotekas un Osolu pagasta un Osolu-Sausnejas pagasta teesas.

Dsenischa tehws beeschi daudsinaja schos Neikena wahrdus:

„Waj taws muhschs ko leeti der — to wis [neteiz ilgee gadi,
Ween tas brihtinsch dahrgi swer, — ko ar [labeem darbeem wadi."

Salda dusa Tew, zentigo darbineek', un nesawihstoscha pateiziba par Tawu tuwaku mihlestibu!

(B. W.)

No Wez-Ates (Walmeeras aprinkî). Wezi laudis neatgahdajahs Julija mehnesî naktssfalnas peedsihwojuschi. Naktî no 22. uf 23. Juliju termometeri dsihwais sudrabs bija noslihdejis uf + 1½° pehz R. un seme bija ar baltu farmas kahrtu apsegta. Kamehr pehdejâ laikâ pa deenahm puhsch swilinajoschi wehji, nakts temperatura sneedsahs tikai masleet par nulli pahri. Salna ir dascheem semkopjeem, kuru lauki naw zaur mescheem aissargati, leelisku skahdi padarijusi. Daudſ weetâs ir ausas pawisam nosaluschas. — 22. Julijâ krita schejeenes Wez-Kahkuka dsihwojamâ mahja ugunij par upuri. Nelaimes zehlons — neprahtiga apeeschanahs ar uguni. Kaut gan ehka bija apdroschinata Wez-Ates sawstarpigâ ugunsbeedribâ, gruntneekam ir tatschu saudejumi zehluschees zaur neapdroschinatâ inwentara nodegschanu. — Swehtdeen 25. Julijâ pee apwarkschna bija redsami tumschi duhmu mutuli. Stahsta, ka deguschi Baunu, Wilsenu un Burtneeku meschi. — —ts.

No Jurjewas. „Widsemes beedriba preeksch semkopibas un ruhpneezibas weizinaschanas" ir wiswezakâ Baltijas gubernâs un sahkot no sawa pastahweschanas laika wina ir pastrahdajuse daudſ swehtigus darbus. Nesen atpakaļ beedribas direkzija sew par mehrki sprauduse atkal kahdu jaunu usdewumu, kursch ir no leela swara netik ween preeksch winas beedreem, bet ari preeksch ikkura Seemeku-Widsemes semkopja un pat nesemkopja. Schejeenes pilsehtâ, proti, wina atwehra nupat semkopibas rihku, maschinu, mahksligu mehslu, ihsi sakot, wisadu semkopibai noderigu leetu noliktawu un dibinaja „komisijas biroju" preeksch daschadahm semkopibas wajadsibahm. Biroja usdewumi ir schahdi:

1) Winsch apgahdâ semkopjeem winu raschojumu nonehmejus;

2) Winsch wed preeksch semkopjeem korespondenzi ar daschadahm eestahdehm un priwatpersonahm, zik tahku pehdejahs wina, t. i. biroja, ustizibu manto. Scho noluhku stipri pabalstihs telefons, kas brihsakâ nahkotnê Jurjewu saweenos ar Werawu un Walku;

3) Beedriba pahrdod par peemehrigahm zenahm semkopibas rihkus, maschinas un zitas leetas un tikai tahdas, kas buhs no leetpratejeem ismehginatas un par labahm atsihtas;

4) Wina ruhpejahs ari uf Ahr-Baltijas gubernahm muhsu godalgotos lopus un semes raschojumus pahrdot un tureenes raschojumus direkti no tureenes sche eewest;

5) Beedriba zenschahs apgahdat daschadas weetas uf laukeem un pilsehtâ un ir par widutaju starp muischu un semneeku mahju pirzejeem un pahrdewejeem nu

6) Komisijas birojs buhs Seemeku-Widsemes semkopju ustizamakais draugs, padomu dewejs un palihdsibas sneedsejs wisadôs atgadijeenôs katram, kam pascham sinaschanu truhkst. —

Teescham, plascha darbiba, kura pelna daudſ atsihschanas!

A. A.

Kursene.

No Leel-Ezawas draudses. Eewestee strahdneeki. Daschi no Jelgawas laukſaimneezibas beedribas 1898. gada pawasari is Eeksch-Kreewijas eewestee darba laudis atraduschi patikschanu weetejôs sadsihwes apstahkkôs un dodahs laulibâ ar schejeenes jaunawahm. Tâ Leel-Ezawas draudsê jau zeturtais schahds pahris salaulats. Eewestee strahdneeki, kaut gan darbâ newar ar weetejeem lihdsinatees, ir paklausigi un ustizigi. Newar ari teikt, ka teem peemiht kahre pehz reibinoscheem dsehreeneem. Algu wini wismihkļak sanem naudâ, no kuras, kâ dsirdams, tee ari kahdu daku nosuhta uf dsimteni saweem ihsteneekeem. P.

No Wez-Schwahrdes. Is beedribu dsihwes. Eewehrojot Gubernas Waldes preekschraksstu, pahrwehrst schejeenes Labdaribas Beedribu par zitu kahdu beedribu, tadehļ ka pehdejâ beidsamâ laikâ maz bija seedojuse wispahrigai labdaribai, — tapa paraksstiti statuti preeksch „Sadraudsigas beedribas" un eesneegti peenahzigâ weetâ apstiprinaschanas dehļ. Tagad nu schahdas beedribas statuti ir apstiprinati un winas darbiba drihsâ laikâ eestahsees. Tagad nu wehl Labdaribas Beedriba preeksch sawas drihsas nosuschanas no pasaules nopuhlahs stipri ween schur un tur sarihkot „sakumu balles". Waj no pahrwehrtuschahs „Sadraudsigahs Beedribas" sagaidisim nopeetnaku darbibu un nopeetnakus, leetderigakus isrihkojumus, to mums rahdihs drihsa nahkotne.

—w—

No Lindes-Birsgales un tuwakahs apkaimes. Daschadas sinas. Muhsu pusê gruhti laiki sajuhtami tapat, kâ par teem wispahrigi suhdsahs. Peenahk weenam otram baukas „terminsch", kad jalausa galwa, kâ lai waretu samaksat. Dascham wehl aissahj pa kumelinam, kas atkal koti sahpigs robs saimneezibâ. — Ari strahdneeku truhkums deesgan stipri sajuhtams, lai gan netik leelâ mehrâ, kâ daschôs apgabalôs ap Bausku. Cerodahs gan daschi strahdneeki no tahlakeem apgabaleem, bet weenâ weetâ nepastahw ilgi. Teem ir tahda sawada gahju putnu daba — pastrahdâ daschas nedekas un tad laischahs atkal tahlak. — Schejeenes un apkahrtejôs krona meschôs teek katru gadu pahrdoti eewehrojams skaits koku, kurus zirsdami un uf Daugawu aispluhdinaschanai wesdami schejeeneeschi daschreis labi nopelna. — Sabeedriga dsihwe te pilnigi klusa. Ja schur waj tur kahda beedriba pastahw, tad tai wispahrigi tomehr maz dsihwibas. Paretam gan noteek kahds isrihkojums. Ja kahdam ruhpetu weena waj otra leeta, peemehram teatris, tad tahda balss nereti ir sauzeja balss tukſnesî. Uf teatri wehl daschs labs skatahs kâ uf kumedineem, un eewehrojot lihdsekļu un zitu truhkumu, tahda weenpusiba saprotama. Daschahm beedribahm peeteek ar to, ka weenreis par gadu notura „generalsapulzi" un eewehl amata wihrus. — Kâ nelaba parascha schejeeneeschem (kâ esmu dsirdejis, tad tas noteek baudsôs Kursemes apgabalôs) ir swehtdeenas „talkas". Tiklihdſ kâ eesahkahs plaujas laiks, tad ari wisâs pusês dsirdamas talkas un atkal talkas, bet tikai pa swehtdeenahm. Tad wisi, kas tikai spehj iskapti waj grahbekli waldit — prom uf talku. Tâ tas eet bareem ween. Un kapehz tad ari lai neeetu? Talkas mahte iszep mihkstus „plahzenus" un papus gahdâ par labu schnabi un alutinu, un tad, kâ saka, usdsihwo, kâ pa kahsahm, wezee un jaunee kopâ. — Laikraksstus lasa tikai nedaudsi, bet leelâ daļa tahdu brihnumu nekad nebuhs redsejuschi sawâs mahjâs. Naudu par laikraksteem isdot, ta jau buhtu nepeedodama weeglprahtiba — bet krogâ isdod gan. Laikraksteem te maz swara. Jaunas sinas jau schejeeneescheem tschigani un schihdi peenes mahjâs, un wisjaunakahs, tahs jau dabu noklausitees krogâ. — Tschigani schinî apkaimê priwligeta tauta — uszek sawas teltis, kur tikai patihkahs. Pehdejâ laikâ weetejais dsimtkungs tos bij sahzis speest pee seena grahbschanas, protams gan par maksu, bet tas scheem saules brahkeem wis lahgâ nepatihk — schee ar sawahm buhdahm steidsahs aiswirsitees tahlak un dsihwo atkal pa wezam, staigadami pa mahjahm un nodarbodamees ar paregoschanu u. t. t. Lihdſ ar wineem aiszeko wisadas leetas, kas tikai saimneezibâ atrodamas. War redset, ka scho tschiganu „puhlini" teek kreetni atalgoti. Schejeeneeschi nemaz negrib tizet, ka tschigani warot ari sirgus sagt. —

—b—

No Biksteem. Tirgus sinas. No Widus-Kursemes muischu tirgeem schejeenes tirgus ir weens no wiseewehrojamakeem. Uf winu gaida wisas leelas apkahrtnes semkopji kâ uf ko sewischku, ahrkahrteju, jo winsch eekriht paschâ „tukschajâ" laikâ un tadehļ winâ war sagaidit cenemt par pahrdoteem lopeem „frischu" naudu, ar ko lai waretu apmeerinat daschadas ikdeenischkas nepeezeeschamas wajadsibas saimneezibâ. Ari gahjejeem, puischeem un meitahm, sawu daļu algas pehz scha tirgus parasts ismaksat. Tapat uf scha tirgus „frischo" naudu gaida azis eeplehtuschi wisas leelahs apkahrtnes „sakumu balļu" sarihkotaji, jo tad pee zik nezik padewiga laika newar domat uf istruhkumu kasê. Pehz tirgus nahkoschâs swehtdeenâs tad ari wisâ leelâ apkahrtnê „sakumu balles" eet waļâ, kâ ruhz un duhz ween. Schogad schejeenes tirgû lopi bija sawesti koti leelâ daudzumâ, sewischki koti daudſ bija tâ sauzamahs „teļu mahtes". Pehdejo skaitam uf tirgeem pehdejôs gadôs leelîskam wairojotees, kriht azis tas, ka laba daļa no winahm tirgû ir atwestas „neihstas", t. i. tahdas, kurahm nemaz teļa nawa, bet tahdahm kâ slauzamahm gowim top „ustaisîts" labs tesmens un tad teksch peepirkts klaht. Lai gan daudſ kâ schahdas „neihstas" prezes pahrdeweji top peekerti un nodoti likuma warai, tomehr wehl daudſ schahdu weikalu peekopj wisôs tirgôs. Schejeenes tirgû „teļu mahtehm" zena bij stipri augsta; daschas pat tapa samaksatas pahri par simts rubļu. Wislabakahs top eewestas no Blihdenes, Jaunpils un Leel-Auzes pagasteem. No mineteem pagasteem ari ziti eewestee lopi labuma un dahrguma sinâ pahrspehja pahrejos. Pirmoreisi schogad bija redsams, ka tirgû nebija eeradees neweens no tâ sauzamajeem „naudas krahpneekeem", t. i. tahdeem, kuri ar daschadeem „islosejumeem", „laimes spehlehm" un „kumedineem" kairina weenkahrschus ļautinus uf weltigu naudas isdoschanu. Ari no tâ sauzamajeem „sehnalu grahmatu" pahrdewejeem neweena neredseja. Teescham buhtu no sirds jawehlahs, ka scho pehdejo schkiru ļaudis, kas lihdschim muhsu lauku tirgus ar saweem nelahgeem weikaleem leeliskam pahrpluhdina, schajôs nopeetnajôs laikôs no wiseem tirgeem issustu. — Schejeenes tirgû ari kahds no apkahrtnes pagastu saimneekeem peedsihwojis brangu „Apriļa joku". Winsch tirgû pahrdewis raibu goschneli un paprahwu sukeli. Uf mahjahm brauzot, ar tirgû labi usprawitu duhschu, winsch sahzis uf zeļa kahdu gowi pirkt preeksch atkalpahrdoschanas kahdâ zitâ rudens tirgû. Kaulejees un dingejees, kamehr gowi beidsot ari salihdsis. Kad pahrwedis gowi mahjâ, tad saimneeze to pasinuse par to paschu, kuru saimneeks bija wedis uf tirgu un pahrdewis. Wiss buhtu bijis labi, ja tik gowi atpakaļpehrkot, par to nebuhtu samaksajis peezus rubļus wairak, kâ par winu bija dabujis.

—s.

No Blihdenes. Sehrgu weizinaschana. Nesen atpakaļ kahdâs mahjâs pee saweem wezakeem pahrnahza kahds prezets pahris ar masu behrnu is Rigas un teizahs, ka slimibas dehļ pehdejo atstahjuschi. Kâ wehlak israhdijahs, tad winu slimiba bija bijuse bihstama, ta bija niknâ wehdarguļa (Ruhr), kura pat weeglakôs gadijumôs pee beeschas satikſmes ir lipiga. Mahjâs diwi leelaki behrni nomira un wairak zilweki wehl slimo. Runajot par scho nikno wehdarguļu, kura wiswairak prasa behrnu upurus, nebuhs leeki aisrahdit uf kahdu nelabumu muhsu mahjâs, kursch pee behrneem ir schahs slimibas stiprs weizinatajs. Proti, pa wasaru uf laukeem wezaki behrneem atwehl leelâ mehrâ ehst nenogatawojuschos dahrsa augļus, kâ ahbolus, ogas, burkanus, kahpus u. z. Nabagaku wezaku behrni gandrihs wisu zauru deenu weenigi no scheem mineteem augļeem pahrteek, pat nemaz neleetojot maisi waj zitas kahdas derigakas usturas weelas. Scho rindinu ralstitajs pats schowasar redseja, kâ kahda seewele luhgschus luhdsa saimneezei, lai dotu winas behrneem ehst tos ahbolus, kuri nelaikâ no wehja nogahsti, tapa isleetoti zuhku baribai. Saimneeze ari paklausija seeweles luhgumu un winas behrni masos, zeetos ahboltinus ehda ar leelako gahrdumu, tikpat kâ kahdus kairinajoschus saldumus. Kad aisrahdija, zik tas slikti darits, tad seewele ar retu weenaldsibu atteiza: „kad jaw Deewinsch liks mirt, tad buhs janomirst ari zepeschus ehdot." Schahda weenaldsiba un sawada, mahntizigi nosihmiga aisbildinaschanahs pee weenkahrscheem mahju ļaudim sastopama daudzôs posta un ļaunuma pilnôs gadijumôs. Weenigais, kas war zik nezik schos ļaunumus un trumus dseedet, ir saimneeka stingra un noteikta usraudsiba par saweem mahju ļaudim.

Krihws.

Pahrdoschanas wairaksolischanâ.

Jelgawas apgabala-teesâ pahrdos: 1) 6. Oktobri sch. g. Ureka Fridberga mantineekeem peederigu nekustinamu ihpaschumu Bauskâ sem 154. hip. Nr. Ihpaschums wehrtets uf 17,212 rbl., hipotekas parahds 10.900 rbl. 2) 6. Oktobri sch. g. nel. Heinricha Eberharda Berens son Rautenfelda mantineekeem peederigu nekustinamu ihpaschumu Bauskâ sem 38. hip. Nr. Ihpaschums wehrtets uf 14,085 rbl., hipotekas parahds 8300 rbl. 3) 15. Septembri sch. g. Israelim Honne Wulffonam peederigu nekustinamu ihpaschumu Bauskâ sem 162. hip. Nr. Ihpaschums wehrtets uf 546 rbl., hipotekas parahds 600 rbl. Uf 17. Nowembri sch. g. pee Jelgawas apgabala-teesas issludinatâ Bauskas aprinka Wez-Saules pagasta Lejaskuzu-Kaleju mahju pahrdoschana atzelta.

(K. G. A.)

No Jelgawas.

Deewakalposchanas Sw. Annas basnizâ no 4. lihdſ 11. Augustam. Swehtdeen, 8. Augustâ: 1) Lauku draudsê deewkalp. pulkst. 1/2 10 no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudsê deewgaldn. pulkst. 1/2 8 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. Weissmanis. — Lauku draudsê uzsaukti: Gederts Ramans ar Greetu Kreitzberg; miruschi: Eduards Alfreds Rubenbergs, 5 m. w.; Emils Richards Apscheneeks, 2 d. w.; Janis Sakums, 26 g. w.; Lawise Natalija Widin, 11 g. 9 m. w. — Pilsehtas draudsê usſaukti: Jehkabs Mahsischka ar Darti Spahre; Jehkabs Kupels ar Annu Awandu Amaliju Sablewsky; miruschi: Antrihne Ahbols, 45 g. w.; Ansis Antonis, 17 g. w.; Alwine Kanstanze Erdman, 5 m. w.; Otos Friedrichs Leiters, 5 d. w.; Krischjahns Eduards Raubens, 1 g. 2 m. w.; Bernhards Teodors Neilands, 6½ m. w.; Johans Heinrichs Silinsch, 7 n. w.; Jahnis Bumbeers, 13 g. w.; Jeannots Ludwigs Müllers, 5½ m. w.

Dahwanu preeksch jaunahs basnizas eenahzis no deewgaldneekeem — 6 rbl. 20 kap.

Jaunais dselszelsch, kâ „Mit. Ztga" no droscha awota sino, tatschu tikschot buhwets no Maskawas uf Stukmanu muischu gar Jelgawu uf Wentspili. Tâ tad schejeenes un apkahrtnes strahdneekeem ir atkal sagaidams jauns peknas awots.

—.—

Sahdsibas. Peektdeen 23. Julijâ pehzpusdeenâ tika schejeenes eemihtneekam J. K. nosagts welosipeds, wehrtibâ 150 rbl. pa to laiku, kamehr tas peebraukdams Pehtera eelâ pee K. nama to tur atstahjis uf eelas un pats eegahjis eekschâ. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, krita uf kahdu Krona-Wirzawas semneeku, kas tizis apzeetinats un ismekleschana eesahkta. — Sestdeen 24. Julijâ Kangihseru eelâ J. namâ dsihwojoscheem semneekeem M. L., J. K. un J. J., kamehr tee sawu dsihwokli aisslehgdami no rihta aisgahjuschi pee darba, no kahda garnadscha dsihwoklis ar pakaltaistu atslehgu atmuhkets un issagtas daschadas selta un sudraba leetas, wehrtibâ 72 rbl. 70 k. Pehz sagta un sagtajahm leetahm teek naigi pakaļmeklets.

—.—

Nosoditi. Pehdejâ laikâ no meerteesneschem tikuschas nosoditas schahdas personas: Pirmâ polizejas kwartalâ: 21. Julijâ: J. G. dehļ meera trauzeschanas uf eelas ar 5 rubkeem waj 1 deenu aresta; K. S. dehļ lopu kauschanas kautawâ bez preekschauta ar 15 rubkeem waj 3 deenahm aresta (abi no 1. eez. meerteesn.). Zetortâ polizejas kwartalâ: 19. Julijâ: J. D. dehļ neatwehletas dsihwes weetas atstahschanas ar 10 rubkeem waj 2 deenahm aresta (no 2. eez. meerteesn.).

—.—

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Peterburgâ, 31. Julijâ. Pagahjuschâ nakti, pulksten 12, uf Peterburgas-Warschawas dselszeļa 428. wersti, starp Antonopolas un Reschizas stanzijahm ahtrbrauzeens noskrehja no sleedehm, kursch no Werschbolowas brauza uf Peterburgu. Daschi pasascheeri dabuja bruhzes, starp teem Anglijas pawalsneekam Jakobam Simuelam salaustas diwas ribas un tschetras zitas personas dabuja weeglas bruhzes. No brauzeena personala tschetras personas eewainotas. Nelaimes zehlons bijis tas, ka kahda sleede bijusi saiuhsusi. Eewainoteem turpat sneegta ahrsta palihdsiba no kahdas ahrstes, kura bijusi brauzeenâ un no ahrsteem, kuri no Dwinskas un Korsowkas atsteigušchees palihgâ. Wisi pasascheeri, ari eewainotee, nahkoschâ brauzeenâ nobrauza Peterburgâ. Katastrofas behdigahs sekas tapuschas eewehrojami masinatas zaur pneumatiskas bremses eespehju. Notikuma ismekleschana eesahkta.

Peterburgâ, 1. Augustâ. Cezelti: Kasanas uniwersitetes profesors Dubjago par schahs uniwersitetes rektoru uf weenu gadu. — Uf paschu luhgumu no amata atlaisti: Peterburgas uniwersitetes rektors Sergijewitschs un Kasanas uniwersitetes rektors Warschalows. — Keisariskâ Augstiba Leelknass Wladimirs Aleksandrowitschs eezelts par Nikolaja inscheneeru akademijas goda lozekli.

Kijewâ, 2. Augustâ. Uniwersitetes swinigajâ sahlê tika atklahts 11. arkeologiskais kongress. Ceraduschees delegati no Slahwu semehm: Tschechijas, Bulgarijas, Bosnijas un zitahm weetahm. Isdotas kahdas 500 biletes.

Parisê, 12. Augustâ (31. Julijâ). „Agence Havas" sino, ka no jaunajeem rojalisteem un patriotu-ligas lozekleem, kâ ari antisemiteem koti daudſ apzeetinati, pehz kam ussahkta ismekleschana. Apzeetinaschana notikusi uf kriminallikuma 89. panta pamata, kur runa par saswehrastibu ar nolukku, gahst pastahwoschu waldibas kahrtibu.

Parisê, 12. Augustâ (31. Julijâ). Bez Deruleda wehl 15 personas apzeetinatas, starp teem Marsels, Habers un ziti rojalistiskas komitejas lozekli. Sina par Gwerena apzeetinaschanu naw pateesa. Winsch ar 40 aprunoteem draugeem, kuri nonehmuschees aisstahwetees, eeslehguschees antisemitu ligas ehkâ. Patriotu ligas organs „Petit Français" tiks saukts pee atbildibas teesas preekschâ dehļ mehginajuma isplatit starp saldateem plebiszitu par waldibas formu. Apzeetinats ari kahda generala dehls. Gwerenam negrib atlaut ar ziteem satiktees. Uhdens wadi ir aistaisiti zeeti un telefoni norauti. Naw atlauts peewest usturas lihdsekļus. Polizeja gaida, ka Gwerens padoschotees. Starp apzeetinateem atronahs wehl Biffê un antisemitu ligas generalsekretars Schirars. Pirmais tika sanemts uf Belgijas robeschahm. Apzeetinajumu ofizialais skaits teek usdots uf 9. Tomehr domâ, ka ir wairak apzeetinatu.

Parisê, 13. (1.) Augustâ. Antirewisionistiskas lapas atsihstahs, ka Mersjê naw jaunus faktus pasinojis, bet atron, ka jautajuma tekniskâ apspreeschana preeksch Dreifusa esot nospeedoscha. Rewisionistiski organi saka, ka Mersjê weenigi atstahstijis wisas tenkas, kuras bijuschas awisês nodrukatas, un isturejees masak kâ Dreifusa apwainotajs, bet gan kâ zilweks, kas puhlejees pats sewi aisstahwetees. Konserwatiwee un mehrenee teiz, ka wakar spertee soli Dreifusa leetai nedarischot nekahda labuma: prahti buhschot wehl wairak ustraukti. Radikalee slawê waldibu, teikdami, ka winas energija tikschot pabalstita no wiseem republikaneeschem, bet esot wajadsigs, ka winas leeta par saswehrastibu tiktu ahtrak nobeigta. — „Temps" sino is Rennes, ka wakarejas teesas sehdes dehļ Demansches un Labori nonehmuschees isaizinat Freisinê un Schamonu, kurus Mersjê leetâ eepinis.

Rennê, 14. (2.) Augustâ. Uf Dreifusa pirmo adwokatu Labori zeļâ uf teesas sahli schoriht agri no muguras puses tika is rewolwera diwas reises schauts. Schahweeni Laboriju gruhti ee wainoja deninôs un mugurâ. Labori dsihwibai draud breesmas. Isleetojot wispahrigo ustraukumu, noseedsneekam isdewahs ismukt. Preses beedribas presidents sehdes sahlê pasinoja publikai par scho breesmu darbu. Breesmigam ustraukumam starp klahtesoscheem waldot, Dreifusa otrais adwokats Demansches leek preekschâ sehdi pahrtraukt.

Rennê, 12. Augustâ (31. Julijâ). Kad kara teesas lozekli atstahja teesas sahli, nama preekschâ kauschu bars sahka trokschnot. Mersjê tika sanemts ar daschadeem isfanzeeneem. Weeni kleedsa: „Lai dsihwo armija! Lai dsihwo taisniba!" Kahda persona, kura kleedsa: „Slepkawa! slepkawa!" tika apzeetinata. Beidsot schandarmi isklihdinaja trokschnotajus, kuri isdalijahs pa pilsehtu un wehl kahdu laiku turpinaja klaigaschanu. Dreifuss bez sewischka atgadijuma atgreesahs atpakaļ zeetumâ.

Kugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. Bravo, kapteins Lewerdowitschs, 13. Julijâ atstahjis Newhawenu, uf Rigu nahkdams. Sweiks, kapt. Puhlinsch, no Anglijas braukdams, 13. Jul. nonahzis Norkjepinâ. Meerents, kapt. Meerents, no Mobiles, Alabamâ isbraukdams, 15. Jul. eegahjis Scharpnesâ. Johannes, kapt. Rehts, 24. Jun. Sunderlandi atstahdams, 4. Jul. sasneedsis Pernawu. Tehwija, kapt. Martinsons, 15. Jun. Klaipehdu atstahdams, 16. Jul. sasneedsis Newry. Pollux, kapt. Grihwans, 29. Maijâ no Rigas isbraukdams, 21. Jun. nonahzis Limerikâ, kuru 18. Jul. atstahjis, uf Miramichi, Amerikâ, dodamees. Sidonia, kapt. Seglinsch, 27. Jun. isgahjis no Campeches, Amerikâ, uf Apalachicolu, Floridâ. Concordia, kapt. Jendse, 13. Jul. Grangemouthu atstahdams, 20. Jul. eegahjis Leepajâ. Anna Olga, kapt. Matusals, 23. Jun. no Midlesbro iseedams, 12. Jul. nonahzis Wiborgâ. Baltija, kapt. Martinsons, 13. Jul. Schorehamu atstahdams, 17. Jul. sasneedsis Fowey, Kopenhagenai gahjis garam 15. Jul. Walgalzeems, kapt. Brunsleepa, 5. Jul. no Rigas uf Charlestownu isbraukdams, un Alexander, kapt. Kuhwalds, 4. Jul. no Rigas uf Grangemouthu iseedams. Lennok, kapt. Mikelmans, 17. Jul. atstahjis Peterburgu, uf Boneju dodamees. Uranus, kapt. Peders, 23. Jun. Britonferi atstahdams, 19. Jul. nonahzis Peterburgâ. Irbija, kapt. Awots, 20. Jul. atstahjis Fowey, uf Rigu nahkdams. Aurora, kapt. Matusals, 16. Jul. isgahjis no Helsingforsas uf Leithu. Adam, kapt. Seelinsch, no Cadix isbraukdams, 9. Jul. sasneedsis Kotku. Familie, kapt. Apsche, 23. Jul. atstahjis Peterburgu, uf Rigu nahkdams. Martin Eduard, kapt. Bite, no Peterburgas isbraukdams, 24. Jul. nonahzis Perthâ. Regulus, kapt. Wihtolinsch, no Rüssfordas iseedams, 25. Jul. nonahzis Solombalâ, Baltâ juhrâ. Cyrus, kapt. Snotinsch, 21. Jul. posts no Bones uf Rigu. Heinrich Emma, kapt. Salzmans, 28. Jun. no Rigas uf Grangemouthu isbraukdams, 18. Jul. gahjis Frederikshavn garam. Mars, kapt. ?, no 17. Jul. atrodahs zelâ no Rigas uf Peterheadu. No Rigas isgahjuschi: Japan, kapt. Fritzbergs, uf Arendalu, Janow, kapt. Ehrmans, uf Whitstabli, Jacob Maria, kapt. Erhards, uz Columbus, kapt. Grihwans, uf Grangemouthu, John Martin, kapt. Bergs, uf Cherbourgu; ostâ cenahzis Lucas, kapt. Benkis, no Alloa. Mersragzeems, kapt. Dambergs, no 10. Jul. atrodahs zelâ no Wentspils uf Boneju. Anna Maria, kapt. Gertners, 23. Jul. atstahjis Lodekspingu, uf Stevens dodamees, no kureenes kugis nahks uf Rigu. Matheus, kapt. Martinkains, 22. Jul. isgahjis no L'orienta uf Newportu, kur lahdinu isdewis, dofees tahlak uf Bjorko Sundu. Seedonis, kapt. Martinsons, no 23. Jul. atrodahs zelâ no Tynes uf Rigu. Ernst David, kapt. Grehwe, 23. Jun. Britonfery atstahdams, 23. Jul. eegahjis Peterburgâ. Latawa, kapt. Krautmans, kursch atrodahs Floridas ostâ Apalachicolâ, pee lahdinas eenemschanas no aukas noraut no peesehjumeem un apskahdets. Tahiti, kapt. Kristiansens, 9. Jul. no Gesles uf Newportu braukdams, 21. Jul. metis enkuru uf Elseneres reidâ. Circus, kapt. Dreimans, no Londonas iseedams, 20. Jul. sasneedsis Helsingforsu. Betania, kapt. Behrsinsch, 20. Jul. Hamersesu atstahdams, 26. Jul. eegahjis Arkangelskâ; uf Arkangelskas sehres kugis kehris dibinu, no kureenes kluwis nonemts un eegahdats Solombalas ostâ. Mosus, kapt. Breinkopfs, no Karalautscheem braukdams, 27. Jul. nonahzis Leepajâ. August Julius, kapt. Kraulle, 7. Jul. Methili atstahdams, 20. Jul. nonahzis Kotkâ un Rinnuschen, kapt. Bagats, no 16. Jul. atrodahs zelâ no Kotkas uf Grangemouthu. Juno, kapt. Gulbis, 22. Jul. isgahjis no Leepajas uf Grangemouthu un Emma, kapt. Osis, 23. Jul. atstahjis Leepaju, uf Sunderlandi eedams. Mersragzeems, kapt. Dambergs, 10. Jul. no Wentspils uf Boneju isbraukdams, 23. Jul. gahjis Elsenerei garam. Catharina, kapt. Tschakste, no Anglijas braukdams, 26. Jul. sasneedsis Dieppi, kur eenem krihta lahdinu uf Rigu. Jupiter, kapt. Kiels, 25. Jul. atstahjis Fowey, uf Rigu nahkdams. Maxima, kapt. Salminsch, no Dunkirkas iseedams, 24. Jul. nonahzis Ipswichê. Kursemneeks, kapt. Muzneeks, 4. Jul. no Kronschtates uf Exmouthu isbraukdams, 22. Jul. gahjis Kopenhagenei garam. Martin Eduard, kapt. Bite, 26. Jun. no Peterburgas uf Perthu iseedams, 26. Jul. sasneedsis Dundee upi. Nicolai, kapt. Jakobsons, 2. Jul. Rigu atstahdams, 24. Jul. eegahjis Portsmouthâ. Jacob, kapt. Behrsinsch, no 5. Jul. zelâ no Sundswales uf Lynnu, 21. Jul. gahjis Elsenerei garam. Anglu Loidam telegrafê no Jacksonvilles 24. Julijâ (5. Augustâ), ka Floridâ plosijusehs aprihnojami stipra auka, kura sapostijuse daudſ kugu, to pulkâ ari „Latawu", kapt. Krautmans.

Lihdſ 29. Julijam pee Rigas atbrauza 1051 kugis, to starpâ 901 twaikonis un 150 buru-kugi, un no Rigas 1007 kugi aisbrauza.

(B. W.)

Kuga „Jupitera" un trihs zilweku bojâ eeschana. 11 zilweki, kuri no bojâ gahjuschâ Austras kuga „Jupitera" glahbuschees, jau atbraukuschi Rigâ. Pehz winu stahsta kugis sahzis tezet, pee stipras suhras, kura kugim nogahsuse beka lahdinu no weenas malas, zaur ko kugis lizees uf weeneem sahneem. Leelâ suhra padarijuse apstahklus uf kuga koti kritiskus, tâ ka bijis jazehrt masti. Suhra nissweduse kugi uf klints, pee kam kuga pakaļejâ daļa atdalijusehs. 11 zilwekeem isdewees glahbtees zaur peldeschanu, peeturotees pee koku gabaleem (propjeem). Bez kaptejna Petera Kalnbehrsina noslihkuschi Jekabs Daumans un Krischjahnis Freiwalds; bez tam Juris Wasiljews, sehns no kahdeem 18 gadeem, peldot, no wilneem tizis stipri sweests pret krasta klintim un kluwis slims, kalab aisgahdats uf Hudewalles slimnizu. Trihs slihkuschee zilweki 23. Julijâ paglabati Kaering salas jauneeswehtitôs kapôs.

(B. W.)

Jaunu kugu buhwes Kursemes juhrmalâ. Bez jau mineteem jaunbuhweteem kugeem Indrik, J. Martin un Tanita, Rigâ schajâs deenâs eenahkuschi no Kursemes juhrmalas schahdi jaunbuhweti kugi, dehļ galigas ustaksleschanas: Reinwald, ihpaschneeks Reinwalds, Aud, ihpaschneeks Abolinsch, John Emil, ihpaschneeks Serga, Delfin, ihpaschneeks Ozschmuzneeks, Puhlinsch, ihpaschneeks Puhlinsch. Bez tam wehl kahds jauns kugis, kura wahrds nesinams, atrodahs Rigas ostâ; ihpaschneeks Mikelsons. Wehl buhtu peeminams Alcor, kursch schajâ pawasari kluwis gataws Wentspils apgabalâ un tagad eenahzis Rigas ostâ; ihpaschneeks Breinkopfs.

(B. W.)

Tirgus sinas.

Rigâ, 31. Julijâ. Labibas tirgû tas pats agrakais kluſums. Ar kugeem labibas tagad gandrihs nemaz neisweds. Rudsi, Kreewu, 120 mahrz. smagi, maksaja 76 kap. pudâ. Kweeschi, Kreewu, 127 mahrz. smagi, 90 kap. pudâ. Meeschi, schahweti, 100 mahrz. smagi, 75 kap. pudâ, Kreewu, 110 mahrz. smagi, 71 kap. pudâ. Ausas, labakahs 69—78 kap. pudâ, schahwetas 63—65 kap. pudâ. Linsehklas, weenkahrschahs, 124—127 kap. pudâ, sieju sehklas 132—135 kap. pudâ.

Leepajâ, 2. Augustâ. Rudsi, 120 mahrz. smagi, 76½—77 kap. pudâ. Ausas, 64—67½ kap. pudâ. Meeschi, 70 kap. pudâ. Griki, 78 kap. pudâ. Linsehklas, 130—133½ kap. pudâ.

Wehstules un atbildes.

Veritas. Negahja. — **K. L.** Pazeeschatees. Tik ahtri neeet. — **M. T. L—â.** Nebij muhsu waina. —

Isdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**
Redaktors: **J. Weissmanis.**

Дозволено цензурою. Рига, 2-го Августа 1899 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Aiswiku pagasta walde dara ar scho wispahrigi sinamu, ka uf 28. Augustu sch. g. **ir nolikta otrreisiga skrihwera wehleschana.**

Kandidatu kungeem, kuri pee wehleschanas domà eerastees, ir eepreeksch jaistur pee zeen. Aisputes semneeku leetu Komisara kunga ekfamens, un par to wehleschanas deenà jaurahda apleeziba.

Aiswikôs, 24. Julijà 1899.

(№ 1128.) Pagasta wezakajs.
(S. W.) Skrihw. w. ispilditajs.

Realskola

Jelgawâ.

Usnemschanas ekfameni sahksees **10. Augustà 1899. g.**

Peeteikschanâs preeksch otràs un treschàs klases **netikš wairs pretim nemtas.**

Direktoris **Kulbergs.**

Priw.

Elementarskolâ,

Skrihwera eelà № 35, agrakà Sw. Annas basnizas skolà,

mahziba sahksees 9. Augustà. — Jaunu skolenu un skolneetschu peeteikschanos nem preti no 2. Augusta sahkot.

Skolotajs **Sperthals.**

Sasmakâ

priwat-skola preeksch meitenem.

Ar scho laipni pasinoju, ka mahziba manà skolà eesahksees **12. Augustà s. g.**

W. Kormilzeff.

Skolotaja,

kas beigusc gimnasiju un wairak gadus kahdà skolà jau mahzijusc, **dod stundas kreewu** un **frantschu walodâs** — Dobelê, Kursemê, Salajà eelà, sedleneeka P. Tregera namà.

Mahziba

manà kreewu priwatskolà sahksees 16. Augustà 1899. g. Jaunu skolneeku un skolneetschu peeteikschanos nemu pretim no 2. Augusta sahkot ikdeenas Katolu eelà № 11 Tschakstes namà. Ee-eja no Katrinas eelas.

J. Wilcke.

Priwata

mahzibas eestahde

Dobelê, Wahzu kesterôs.

Sagatawoju skolneekus uf widejam **gimnasijas** un **realskolas klasem** un **skolotaju seminareem.** — **Musikas mahzibu** pasneedsu uf klaweerem un wijoli. — Mahziba sahksees sch. g. augusta mehn. 9. deenà. — Skolenus usnem ari pansijà.

Feldmanis,
skolotajs.

Tschetrklasiga

meitenu skola

Bauskà, Karpa namà.

Jaunu skolneetschu usnemschana no 1. augusta sahkot. Usnemschanas ekfameni 11. un 12. augustà, pahreksamineschana 13. augustà.

J. Bekker,
Skolas preekschneeze.

Skolenus

peenem pansijà Katolu eelà № 17, sehtà. **Mattison kdse.**

Skolneezes un skolneekus

peenem pansijà Leelajà eelà № 63 pee

Zimmermana.

Skolneeki

atron laipnu korteli, kur teek runata kreewu un wahzu waloda, — Swehtes eelà № 21, augschà.

Skolneekus

un skolneezes usnem korteli ar un bes kostes Leelajà eelà № 63, sehtà **J. Wilhelmson.**

Skolneekus

un **skolneezes** usnem **korteli** ar un bes kostes, Marijas eelà № 4, apakschà, pee nama saimneezes.

Skoleni

atron laipni korteli **Tirgus eelà № 7,** 2 trepes augschà.

Jaunu meitenu

peeteikschanos, kas wisadus **rokdarbus grib eemahzitees,** kà **weschu** un **apgehrbu schuhschanu** un wisadus smalkus rokdarbus, nemu pretim no 1. augusta sahkot.

Bauskà, Karpa namà

J. Bekker.

---

100 strahdneezes

pee pastahwiga darba un labas lones meklê gumijas fabrika „Prowodnik" Rigà.

✝

Ceturtdeen, 22. julijà, pulksten 10 rità, Sv. Peterburgà nomira musu milais tauteetis

stud. jur. Jekabs Gube.

Lettonijas konvents.

Zaur scho daru zeen. publikai padewigi sinamu, ka atwehru **Esara eelà № 2** (agrako Krügera malkas plazi) atronoscho

buhwmaterilu noliktawu

(agrak C. F. Wichmann)

esmu usnehmis un paleeknatà weidà tahlak wedu.

Zaur personigu satikschanos ar eewehrojamakam Rigas koku noliktawu ihpaschneeku firmam man ir patihkami darit sinamu, ka esmu noslehdsis **leelumà** un **masumà nolihgumu,** ka waru wislabakàs **koku sortes apgahdat par wislehtakam deenas zenam,** pehz katra wehleschanàs wisadà daudsumà un wislabakà kahrtibà.

Zeredams, ka zeen. publika manu jauno usnehmumu eewehros un labprahtigi pabalstihs, parakstos ar zeenibu

Jeannot Michelson.

Sadaliti semes gabali

(no 10 lihds 60 desetinam un leelaki), atronoschi Schaulu aprinkî, Kaunas gubernà, **teek pahrdoti;** tàpat ar pilnigi apbuhwetam **muischu ehkam** un **mahjam,** kà ari **dalas** no plawam, ganibam, islaustu zelmu semesgabaleem — Leepajas-Romnu dselszeła linijas tuwumà, pee Rigas-Taurogu schosejas.

Ar rakstiteem peeprasijumeem war greestees pee pilnwarneeka **Станисла Іосифовича Луковскома — Шавли,** waj personigi pee ta pascha eerastees **pirmdeenâs un otrdeenâs Schaulôs, grafa Subowa kantorî.**

Marmora un **granita**

kapu peeminekli

ij **wislabakà materiala** teek **pagatawoti,** kà ari **gatawi dabonami.** Glihts darbs un lehtas zenas. — **Akmenu slihpetawa ar twaika spehku. Akmenu poleereschana.**

M. Brauers,

pee Annas wahrt., blak. literatu kapeem, ari uf Aleksandra prospekta № 4.

Spezialitate — tschuguna kapu krusti.

Pensionars

atron laipnu usnemschanu Skrihweru eelà № 24, pee kurpneeku meistara **E. Markewitsa.**

Jelgaw. Palihdsib. un Paglab. Beedriba.

Krahj- un aisdewu-Kases bilanze

31. julijà 1899. g.

580 beedri. Droschibas kapitals 19,471 rubl. 2 kap.

Debets.

	Rbl.	K.
Wehrtspapiri . . .	3998	72
Inwentars	701	53
Aisdewumi uf galweekeem.	71147	—
Aisdewumi uf kihlam	135491	—
Kasê	12545	86
Daschadi isdewumi .	1096	74
Kurf. Kred. Beedr. .	1152	44
Pahrejoschu summu r. .	4	02
	226137	31

Kredits.

	Rbl.	K.
Pamata kapitals . .	4105	84
Dalibas naudas . . .	15365	18
Noguldijumi uf augleem	171010	25
Noguld. uf augstu-augl.	14693	23
Krahj-noguldijumi . .	7601	27
Tekoschi noguldijumi .	4235	35
Augli	7798	92
Sihki eenehmumi . .	397	81
Diwidends	929	46
Waldes r.	—	—
	226137	31

Kases darba laiks ir ikdeenas, isnemot sestdeenas, swehtdeenas un swehtku deenas, no pulksten 11. lihds 1 pusdeenà Skrihweru eelà 1. Kase maksà par noguldijumeem $4^1/_2$—5% gadà un nem par aisdewumeem 6—7% gadà. Wisi maksajumi no krona nodokleem atswabinati.

Direkzija.

L. M. Arensteins,

apteeku pretschu, krahsu, kimikaliju, oschamo sahku un gumijas pretschu pahrdotawa

Jelgawà, Katolu eelà № 3.

Peedahwà: **klorkalki, sahbaku smehri** preeksch sirgu nageem, ratu un sirgu leetam; **waselinu** — dseltenu, baltu un melnu. **Prowanses eklu, koksklu, rapschu eklu, dedsinamo eklu, maschinu eklu, linu** un **kanepju eklu, koka spirtu** preeksch dedsinaschanas un puleereschanas, **lihmi** u. t. t. **Seera** un **sweesta pehrwi, seera ekstraktu, seera** un **sweesta papiri** rulôs un lapâs; **staniolu,** wisadas **wirzas, safranu, kardamomu** u. t. t. Bes tam peedahwaju **gumijas** un **kirurgiskas prezes** preeksch medizinisku, kihmisku un teknisku bruhku, kà ari wisas sortes **gumijas** un **glahschu sprizes, brukas, wehdera** un **nabas bantes, gultas schihberus, gumijas gultas palagus, ledus makus, mahtes sprizes** un **spregelus, dsirdes rores, eedwaschoschanas aparatus, medizin-pinseles, gaisa rinkus** un **spilwenus,** wisus **termometerus, peenapumpjus, gumijas sihdamos, behrnu pudeles, gumijas sekes, apseenamos,** daschadas **glahschu rores** preeksch twaika maschinam un wihna destilaturam u. t. t. Daschadas **lihmes** preeksch wisadu leetu klebeschanas, lihmeschanas un kiteschanas. **Pastilas** preeksch daschada **likeera, schnapsa** un **limonades** paschtaisischanas. Leelà ispehlê **smarschotas** un **medizinas seepes, ohsdekolonju, odehri, sobu pulweri, sobu seepes, sobu uhdeni (odol), tauku** un **reis-puderi, lanolina, glizerina, iris** un **behrsu krehmu, matu uhdeni, galwas, sobu** un **nagu birstes** u. t. pr. u. t. pr.

Lehtakàs zenas. Laba preze un laipna apkalposchana.

Jelgawâ.

Amatneezibas kursi.

Kursi preeksch rokas auschanas

pehz Somu mustureem.

Kursu sahkums: **23. Augustà.** Wahrischanas kursus sahksees **1. Augustà.**

Peemeldeschanas teek nemtas pretim no **19. Augusta** sahkot ikdeenas no pulksten **12—2, Palejas eelà № 28,** weenu trepi augschà.

Pensionarenes atron eestahdê usnemschanu.

Anna Stavenhagen.

Buhwmaterialu

un

buhwapkalumus

peedahwà

J. S. Parügina mantineeki,

ihpaschneeks **A. Artemjews,** Jelgawà, **96. sem kolonadeem 96.**

Ar Wina ekselenzes Kursemes gubernatora kunga atwehles atwehru

Jelgawâ, Leelajà eelà № 1,

Schnitu sihmeschanas un peegreeschanas skolu

preeksch dahmu un behrnu apgehrbeem un weschas.

Mahzits teek pehz jaunakàs un koti weegli eegaumejamàs **Hirscha metodes, Berliné.** Pilnigs kursus duhrê 3 mehneschi un maksà **15** rubkus. Peegreeschanas kursu war ismahzitees 1 mehnescha laikà un maksà **10** rubkus.

Preekschneeze S. Franzkiewicz.

Smehketaju kungeem!

Tà kà Goudron-hilses naw wairs agrakà wehrtibà, tad zehlees prasijums pehz labahm un komehr lehtam hilsem. Scho robu ispildit usnehmuschahs

Dim-hilses no

A. R.

Bogdanowa

tabakas fabrikas noliktawas

Jelgawà, Katolu eelà Nr. 12.

Minetàs Dim-hilses ir ij stempeleta frantschu papira, glihti strahdatas un dabonamas wairak lauku un pilsehtas bodês.

NB. Tàpat ari **ihstàs Zarskija hilses** (ar glihtu walsts ehrgli) un **Lichtensteina Automata-hilses** ir eewehlamas.

Teizami papirosi: Electra 10 gab. 6 kap. un Barskija 10 gab. 3 k.

Jelgawas Palihdsibas Beedriba

isbrauks

swehtdeen 8. Augustà 1899. gadà

Langerwaldes parkà

Salumôs.

Deja pee kreetnas musikas.

Sahkums pulksten 3 pehz pusdeen.

Beigas pulksten 11. wakarà.

Ee-ejas zenas (eerehk. labd. nod.): beedreem un winu dahmam 15 kop., nebeedreem un winu dahmam 30 kap.

Kahrtibas komisija.

Willas drehbes preeksch skolneezem,
Skolneeku uniformi,
Skolneeku zepures,
Skolneeku ranizas,
Skolneeku jostas un **nosihmes**

peedahwà **lehti** Jelgawà, Leelajà eelà № 16 **tikai** pee **Gottlieba.**

Pawahra mahzeklis

war peeteiktees Leelajà klubà, Katrinas eelà № 20.

Teek meklets

prezejees dahrsneeks

preeksch dahrsa bes treipuscha. Ar peeprasijumeem jagreeschahs pee **Wez-Schwahrdes** muischwaldes pahr Saldu.

Pee Tihtereem, kas pee dsimtas Stehgulu muischas peederigi, ir

masi semes gabali

pahrdodami. Muischas semes bes nodokleem un klauscham. — Tuwakas sinas Tihterôs, 24 werstes no Jelgawas, pee Schagares leelzela. Uf peeprasijumeem ar rakstu neatbild.

Akziju fabeedribas

agrak

Frister & Rossmann

Weegla rihkoschanàs,
Kluša un ahtra darbiba,
Eleganta isskata,
Wisu labakàs schujmaschinas,

Jelgawà par lehtakam zenam dabujamas weenigi pee

J. Jegera,

grahmatu, rakstamu un sihmejamu leetu pahrdotawa Leelajà eelà № 9.

Wisu sistemu maschinu reparaturas isdara.

Superfosfatu

un

Tomas miltus

pahrdod

Fr. Weidemanis,

Jelgawà, Leelajà eelà № 83.

labibas un materialpretschu weikals.

Kreetnas

skroderenes

un

kehkschas

atron weetas weetu apgahdaschanas kantorî Jelgawà, Swehtes eelà № 23.

Behrtmeju tirgus

(Bartholomäus-Markt) tiks schogad, schihdu swehtku dehl, schtui gadà no turets **pirmdeen, 23. Augustà.**

Muischwalde.

Skolas behrni

war dabut korteli Swehtes eelà Nr. 7, pee **E. Skarbula.**

Дозволено цензурою. Рига, 2-го Августа 1899 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tè klaht 2 peelikumi un 1 peelikums preeksch pasta abonenteem.)